

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, О. Ворошилов. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524–25–48, (044) 525–61–03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviar.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 36
(19 травня 2015 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	7
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	13
ВИКОНАВЧА ВЛАДА.....	27
ПОЛІТИКА	34
ЕКОНОМІКА	44
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	46

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Президент підписав «декомунізаційний» пакет законів

Президент України П. Порошенко підписав чотири закони: «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їх символіки» (назва документа – за першоджерелом); «Про доступ до архівів репресивних органів комуністичного тоталітарного режиму 1917–1991 років»; «Про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939–1945 років» та «Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті».

Документами забороняється радянська символіка, засуджується комуністичний режим, відкриваються архіви радянських спецслужб і визнаються борцями за незалежність України УПА й інші організації. Ці закони були прийняті народними депутатами на ранковому засіданні Верховної Ради 9 квітня поточного року більшістю голосів.

Підписуючи зазначені закони, глава держави заявив, що найближчим часом до Верховної Ради буде подано проект закону, спрямований на вдосконалення норми щодо відповідальності за порушення закону про статус борців за незалежність України у ХХ ст. Законопроектом, ініційованим Президентом, пропонується усунути колізії, які можуть бути використані для зловживання нормами законодавства, порушення прав і свобод людини та громадянина, зокрема в частині свободи наукових досліджень і міжнародної співпраці та діалогу (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/32869.html>). – 2015. – 15.05).

Глава Української держави: Ніколи не допустимо нового червоного чи коричневого геноциду супроти українського народу

У День пам'яті жертв політичних репресій Президент України П. Порошенко вшанував тих, хто загинув від діянь тоталітарного режиму.

Звертаючись до присутніх у Національному історико-меморіальному заповіднику «Биківнянські могили», глава держави зазначив, що цього року українці вклоняються пам'яті загиблих, звільнившись від символів терору. «Днями зробив те, що мусив, – підписав закони про декомунізацію, про визнання героїв національно-визвольної боротьби і ще кілька законів, які осучаснюють політику національної пам'яті і звільняють її від імперських нашарувань», – сказав він.

П. Порошенко нагадав, що «Биківнянські могили» – місце, що є одним з найбільших свідків комуністичного терору, доказом масштабного злочину

проти людства. Кожний клаптик цієї землі просякнутий кров'ю невинно вбитих українців і представників інших національностей тодішньої УРСР – росіян, поляків, євреїв. Серед них не «вороги народу», «шпигуни» і «диверсанти», а звичайні селяни та робітники, учителі, священники, науковці й письменники, які любили свою землю та мову, зазначив Президент. «Тут позбавляли життя цілий народ, який за кілька років до того не встигли знищити голодомором. Тут воно і поховане, наше “розстріляне відродження” України», – констатував він нагадавши, що в Биківні поховано понад 100 тис. людей.

Глава держави також зазначив, що заповідник є місцем вшанування не лише загиблих у Биківні, а й усіх тих, хто поліг від рук репресивних органів по всій Україні та похований у безіменних могилах.

Президент підкреслив, що сучасні українці мають не лише пам'ятати, а й зробити все, аби такі трагічні події більше не повторилися в історії Української держави. «Ми прийшли сьогодні на землю Биківні, щоб вклонитися праху невинно убієнних наших предків. Молячись за їхні душі, ми клянемося живим: ніколи не допустити нового червоного чи коричневого геноциду супроти нашого народу», – наголосив П. Порошенко.

Він також висловив переконання, що пам'ять про трагедію та подвиг українців того часу має стати основою розбудови нової Української держави. «Ми відчуваємо відповідальність за живих, за тих, хто сьогодні будує нову європейську демократичну Україну. І Україна має стати заможною і квітучою в ім'я світлої пам'яті тих, чиїми життями написана наша історія», – сказав глава держави.

Разом з Президентом у церемонії вшанування взяли участь Прем'єр-міністр України А. Яценюк, заступник Голови Верховної Ради України О. Сироїд, голова Київської міської державної адміністрації В. Кличко та голова Київської обласної державної адміністрації В. Шандра.

Також на пам'ятних заходах були присутні представники уряду, Адміністрації Президента, керівники місій багатьох іноземних держав, духовенство, представники громадських організацій, рідні та близькі жертв політичних репресій.

Пам'ять про жертв політичних репресій присутні вшанували хвилиною мовчання. Після встановлення вінків до братської могили глава держави поклав квіти до Пам'ятника жертвам тоталітаризму та разом з Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Польща в Україні Г. Літвіном – до Пам'ятного знака польських поховань **(Офіційне інтернет-представництво Президента України** <http://www.president.gov.ua/news/32878.html>). – 2015. – 17.05).

Виступ Президента України на вечорі-реквіємі у зв'язку з Днем боротьби за права кримськотатарського народу та 71-ми роковинами депортації

Шановні учасники зібрання!

Дорогий український народо!

Дорогі наші кримськотатарські співвітчизники!

Сьогодні ми вшановуємо пам'ять кримських татар, депортованих з рідної землі комуністичним режимом у 40-х роках минулого століття. Ми згадуємо також представників інших кримських етносів, що проживали в Криму, яких спіткала така ж сама недоля: німців, греків, вірмен, болгар та інших.

Під час переїзду та у місцях поселення вигнанці зазнавали страшної нужди, поневірянь, знущань і тортур. Чужа земля, як і дорога до неї, були засіяні горем: могилами померлих від голоду, хвороб, катувань та тяжкої праці. Киримли залишали свою рідну землю шляхом горя та страждань. Пропоную вшанувати пам'ять загиблих унаслідок сталінських депортацій хвилиною мовчання.

(Хвилина мовчання).

Кримські татари підлягали поголовній депортації, винятків не передбачалося. «Столипінські вагони» з Криму, кінцевим пунктом маршруту яких у травні 1944 р. стали віддалені райони Середньої Азії і Сибіру, були щент заповнені людьми.

От простий приклад. Сім'я Н. Бурсеїтової, як одна з десятків тисяч родин, пізнала на собі всю жорстоку несправедливість та нелюдськість депортації. Її батька – фронтовика, що у складі Червоної армії втратив руку, – виселили разом з усіма до далекого Узбекистану. Повернувся герой з війни увечері 15 травня 1944 р. і через декілька днів, коли прийшли виселяти, спочатку не повірив, що це насправді. Вцілілою рукою намагався показувати документи, говорив, що служив чотири роки, але ...гвинтівкою по руці вдарили і виштовхнули з дому.

За надуманими звинуваченнями, сфабрикованими кремлівськими керманічами усі кримські татари перестали бути робітниками, селянами, фронтовиками, партизанами, а стали «ворогами народу», «зрадниками соціалістичної батьківщини».

У Радянському Союзі будь-яка інформація про реальне становище депортованих береглася за сімома замками. Сьогодні відкрито усі джерела інформації, і весь світ став свідком героїчної, тривалої та виснажливої боротьби кримськотатарського народу за свою свободу і право жити в рідному домі.

Голос Айше Сеїтмуратової на радіо, що проривався у 80–90-ті роки минулого століття крізь КДБістські «глушилки», був, мабуть, єдиним джерелом правди про становище кримськотатарського народу. Цей голос люто ненавиділи прислужники радянського режиму, та його з нетерпінням

чекали кримські татари, для яких Айше стала легендою.

Ми зобов'язані згадати ще одну легендарну особистість – великого українця, борця за права кримських татар генерала Петра Григоренка. Ім'я Петра Григоровича золотими літерами вписано в історію як українського, так і кримськотатарського народів. Нині вже далекого 1967 р. Григоренко сказав, звертаючись до кримських татар: «Витривалий і працелюбний народ подолав усе і вижив на зло своїм недругам. Закон на вашому боці. Та, незважаючи на це, права ваші зневажені. Щоб покінчити із цим ненормальним становищем, вам треба твердо засвоїти: того, що належить за правом, не просять, а вимагають!»

Будь-які спроби кримських татар повернутися до Криму навіть після реабілітації, проголошеної указом Президії Верховної Ради Радянського Союзу в 67-му році, – на довгі роки виявилися недосяжною мрією. Проте знаходилися сміливці, що намагалися обійти ці заборони і оселитися на півострові. 23 червня 1978 р. на знак протесту проти такої дискримінаційної політики спалив себе Муса Мамут. Він став одним із символів боротьби свого народу. У самвидаві тоді з'явилася поема правозахисника Григорія Александрова, присвячена Мусі:

«Мамута гибель доказала,
Бороться можна даже одному.
Нельзя сломить и посадить в тюрьму
Мечты, надежды и стремленья...»

Із таких зворушливих реальних подій складається історія кримськотатарського народу. Народу самотнього, працюючого, щедрого і водночас незламного.

У кожного етносу є слова, згадування яких викликають моторошні і жахливі почуття. Для кримського татарина таким є слово «сюрґюн» – депортація. Таким для українського народу є слово «голодомор». І єднає ці страшні слова джерело походження: країна комуністичного режиму, у якого існувало і реалізовувалося параноїдальне прагнення поставити всі народи радянської імперії на коліна, тримати їх у страху і покорі. І ось чому я минулого тижня підписав закон про декомунізацію України!

Кримські татари довели всьому світові, що непереможним є народ, який бореться за правду і справедливість, за право жити на власній землі, розмовляти власною мовою і молитися своєму богу.

Не можна здолати народ, який народив національного лідера світового масштабу – Мустафу Джемілева, навколо якого згуртувалися тисячі активістів кримськотатарського національного руху. Їхній вклад у відродження кримськотатарського народу після злочинної депортації – неоціненний.

Сьогодні нам неймовірно важко уявити атмосферу тих днів 44-го, коли, здавалося б, почалося вселенське сонячне затемнення і над країною запалала полярна ніч тотального терору і страху.

Але у лютому минулого року Україні і всьому світові нагадали, що з'явилася сила, яка бажає реанімувати радянську імперію зла, реабілітувати

Сталіна, переписати історію.

Внаслідок російської окупації Криму кримські татари опинилися перед серйозною загрозою знищення свого національного осередку, нових репресій і позбавлення корінного народу фундаментальних політичних свобод і громадянських прав.

Сьогодні в Криму панує атмосфера страху. Дуже влучно сказала дружина Мустафи Джемілева шановна Сафінар-Ханум: «Життя завмерло. Всі чекають, що ситуація зміниться і буде легше дихати, щоби бути вільним від морального і фізичного терору. Люди зникають безвісти, їх заарештовують за екстремізм і тероризм...»

Україна ніколи не погодиться з окупацією Криму і ніколи не віддасть на поталу один з корінних народів нашої спільної Вітчизни. Будемо боротися за права кримськотатарського народу, його національні і політичні свободи. Крим – це не військова база, не «гордость русских моряков», а невід’ємна частина України; це унікальний регіон, перлина світової цивілізації, колицка кримських татар; це – законна, визнана в світі його Батьківщина.

Дорогі друзі!

Схиляючи свої голови перед пам’яттю жертв депортації, ми повинні обдумати і переосмислити події минулого з врахуванням нашого новітнього досвіду. Нам треба чесно оцінити наші помилки. Так, Українська держава немало зробила для повернення і облаштування кримськотатарського народу на рідній землі. Зроблено багато, але не все.

Та нам треба подумати про майбутнє, коли окупований півострів повернеться в лоно України. Слід виробити дорожню карту розвитку національної автономії кримськотатарського народу, яка насправді була потрібна ще на початку 90-х!

Можливо, це б зробило неможливим події минулого року.

Втрачені можливості більш щільної співпраці з кримськими татарами, нехтування їхнім баченням облаштування Криму дорого коштували Україні.

Дивлячись в майбутнє, слід пам’ятати заповіт будителя кримськотатарського народу, великого освітянина і політико-громадського діяча Ісмаїла Гаспринського: «Мужам, які не зуміли захистити себе і своє царство, дістається доля жінок – сльози».

Ми не стоятимемо на колінах перед окупантами, не будемо випрошувати те, що належить нам по праву, визнаному міжнародним співтовариством.

Я пишаюся мужністю синів і доньок кримськотатарського народу, які у всі часи, часом у нелюдських умовах, зберігали національну ідентичність та вірність батьківським традиціям. Я висловлюю глибоку повагу тим кримським татарам, які й сьогодні не скорилися агресору та борються за наш спільний дім, за наше спільне європейське майбутнє.

Переконаний – разом ми обов’язково переможемо. Всі вигнанці повернуться на рідну землю, образно кажучи, через аеропорт двічі Героя Радянського Союзу Ахмет-Хана Султана.

Наші прапори майорять і майорітимуть разом: синьо-жовтий

український і блакитний, з золотою тамгою – кримськотатарський.

За нами правда і сила. Ми переможемо.

Слава Кирику!

Слава Україні!

*(Офіційне інтернет-представництво Президента України
(<http://www.president.gov.ua/news/32886.html>). – 2015. – 18.05).*

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Ю. Якименко, мл. науч. сотр. «СІАЗ» НБУВ

Закон о «декоммунизации» и политические перспективы украинской Компартии в оценках СМИ

Среди главных информационных поводов, связанных с деятельностью украинской Компартии и перспективами ее дальнейшего существования в рамках украинского политикума, помимо попыток ее законодательного запрета на основании обвинений ее руководства в сепаратизме, – принятие парламентом Закона Украины «Об осуждении коммунистического и национал-социалистического (нацистского) тоталитарных режимов в Украине и запрете пропаганды их символики». Закон о «декоммунизации», подписанный недавно Президентом, стал одной из самых резонансных тем для обсуждения как среди сторонников КПУ, так и среди ее оппонентов. Учитывая, что, по заявлению министра юстиции Украины П. Петренко, судебный процесс по запрету КПУ зашел в тупик «из-за коррумпированности судебной системы и неготовности судей брать на себя ответственность за судьбоносные для страны решения», инициатива власти по введению в действие закона о «декоммунизации» может стать формальным поводом для ограничения деятельности Компартии в существующих правовых рамках.

Отметим, что, хотя некоторые эксперты подчеркивают, что речь в Законе идет не о запрете идеологии, а о запрете на использование коммунистической символики, ряд наблюдателей задается вопросом о политической целесообразности таких решений, ведь в условиях политической нестабильности они могут послужить дополнительным поводом для роста общественной напряженности, тем более что до недавнего времени КПУ пользовалась достаточно широкой поддержкой избирателей, в частности в индустриальных восточных регионах. С такой точки зрения заявления министра юстиции о том, что власти «удастся довести дело борьбы с преступной коммунистической идеологией до логического завершения», может быть воспринято частью общества как декларирование властью курса на дальнейшую конфронтацию с ее политическими оппонентами. В условиях роста кризисных тенденций в экономике, ухудшения социально-экономического положения в стране и угрозы возобновления активных

военных действий на Донбассе это может иметь негативные последствия для дальнейшего хода политического урегулирования.

Отметим, комментарии политиков и экспертов по поводу принятого закона и перспектив КПУ зачастую настолько противоречивы, что прогнозировать ход дальнейшего развития этого процесса довольно сложно.

Так, например, директор Фонда гуманитарных стратегий М. Павлив, отвечая на вопрос «Будет ли коммунистическая партия менять свою идеологию во имя нового закона», отвечает, что Закон «не запрещает коммунистическую идеологию, он запрещает марксизм, ленинизм, сталинизм, как советское наследие», и при этом подчеркивает, что в соответствие с новым Законом к КПУ «могут применить претензии относительно символики, каких-то частей ее программы». Таким образом, партия, по его мнению, может пойти на «ребрендинг», сменив символику или название, и продолжить свою политическую деятельность. При этом нельзя отрицать, что сегодня в обществе достаточно объективных причин для роста левых настроений, поэтому, возможно, инициативу КПУ на левом электоральном поле смогут перехватить другие политические силы.

Важной проблемой для Компартии сегодня представляются также организационно-финансовые вопросы. «Неизвестно, как у нее в настоящее время обстоят дела со спонсорами. Организационная сеть партии в разгромленном состоянии. Именно регионально-штабная сеть. При этом сохранен коммунистический электорат. Можно даже говорить о росте левых настроений. Если у партии не будет спонсоров и способности защитить и укрепить штабную сеть, то ее перспективы весьма призрачны, а если они будут такими, то сама партия не будет сопротивляться. Хотя и в этом случае им не составит труда провести ребрендинговый съезд», – отмечает М. Павлив.

Профессор кафедры политологии Киево-Могилянской академии А. Гарань, комментируя закон о «декоммунизации», подчеркивает, что это решение запоздало. «Скоро будет четверть столетия после развала СССР. Это запоздалый закон. Учитывая сколько бед принес коммунизм украинскому народу, это можно было сделать раньше. К этому подвел и Евромайдан: спонтанные “ленинопады”, дискредитация КПУ, участие КПУ в антиконституционном перевороте Януковича в 2010 г. Сейчас оказалось, что КПУ играет роль пятой колонны», – заявляет эксперт, в свою очередь подчеркивая, что в Законе не идет речи о запрете коммунистической идеологии, а говорится о запрете пропаганды коммунистических символов. Он также считает, что коммунистическая символика используется Россией «как оружие против Украины». В то же время принятие такого Закона не может привести к запрету КПУ. «Я считаю, что коммунистам, как и ПР, можно предъявить обвинение как преступной организации. Эти организации осуществляли антиконституционный заговор и содействовали сепаратизму. То есть КПУ можно запретить не за идеологию, а как преступную организацию. На ее месте может возникнуть новая коммунистическая партия, но возврата к тому влиянию, которое было даже в 90-е, уже не

будет», – утверждает А. Гарань.

Подобной точки зрения придерживается и политолог В. Фесенко, который утверждает, что правильнее поднимать тему об ответственности тех членов КПУ или других политических сил, которые являлись организаторами массовых беспорядков, чем запрещать ту или иную партию, «тем более такую, которая получила 13 % голосов на выборах». «Это действия, которые не решают политический кризис, а усугубляют его», – считает он. По его мнению, сегодня борьба с «коммунистическими мифами» и Компартией «не то, что не актуальна – она отвлекает от всего остального». «Сейчас есть более острые темы, более актуальные объекты борьбы. А эта борьба с ветряными мельницами, как с КПУ, фактически отвлекает и создает искусственные цели, причем не самые важные. И потом, она может критически восприниматься нашими международными партнерами. Все-таки запрет партий – это послереволюционный соблазн, который может давать повод для обвинений, что в Украине нарушаются европейские стандарты демократии», – подчеркивает эксперт.

Эксперт Киевского центра политических исследований и конфликтологии А. Финько прогнозирует, что относительно подписанных Президентом законов по «декоммунизации» последуют негативные выводы Венецианской комиссии и Европейского суда по правам человека. «Относительно юридического аспекта, я согласен с комментаторами, экспертами, обозревателями, которые считают, что теперь стоит ожидать негативных выводов относительно этих законов со стороны Венецианской комиссии и Европейского суда по правам человека», – говорит А. Финько.

С политической же точки зрения, по мнению политолога, принятое решение подвергает страну опасности усугубления политического и идеологического конфликта. «В сложившейся ситуации страна нуждалась в мерах консолидации, действиях, которые не должны были бы усиливать существующие в Украине идеологические конфликты. Принятое решение усиливает идеологический раздор и конфликты в то время, когда Украине нужны взвешенность, осторожность и шаги, которые не дадут в дальнейшем “раскачивать лодку” и разделять граждан по их идеологическим предпочтениям», – отмечает он.

По мнению политолога, в вопросах о законах по «декоммунизации» окончательная точка еще не поставлена. «Тем более что, согласно Конституции Украины, государство у нас идеологически нейтральное. И любая идеология не может быть обязательной», – заявляет политолог.

Что касается возможности судебного запрета деятельности КПУ, то большинство экспертов также относятся к этому скептически.

Эксперт Киевского центра политических исследований и конфликтологии Д. Кирюхин отмечает, что сегодня нет достаточных доказательств для того, чтобы в судебном порядке распустить КПУ. В противном случае, при наличии достаточной правовой базы, коммунистов бы уже давно запретили, считает он. При этом эксперт подчеркивает, что «есть очевидная тенденция к тому, чтобы как минимум удалить эту политическую

силу с поля, поскольку сейчас у власти находятся слишком жесткие оппоненты коммунистов». Что касается заявлений представителей власти о запрете коммунистической идеологии, то они идут вразрез с международными правовыми нормами и Конституцией Украины. «Если мы действительно имплементируем европейские подходы, европейские нормы политической жизни, европейские правовые нормы, то такие заявления несколько диссонируют с опытом европейских стран», – говорит политолог. Он отмечает также, что в условиях, когда в связи с экономическим кризисом нарастает социальное напряжение в обществе, политики могут делать заявления подобного рода, чтобы стать лидерами протестных настроений. «Я думаю, что в ближайшее время мы еще неоднократно будем слышать подобные резонансные заявления. Ситуация с КПУ в каком-то смысле повторяет историю с Ю. Тимошенко, когда обществу не было представлено достаточно убедительных доказательств именно на социальном уровне, чтобы убедить большую часть общества в ее виновности. А в данном случае ситуация зеркальная, поскольку надо предъявить достаточное количество убедительных доказательств, чтобы снять какие-то подозрения, которые возникают в обществе», – заявляет Д. Кирюхин.

При этом некоторые эксперты отмечают, что борьба власти с КПУ и ее лидером служит укреплению позиций коммунистов.

Так, политолог В. Остапчук, комментируя недавнюю неудачную попытку судебного запрета деятельности КПУ по инициативе Минюста, заявил, что «борьба с Симоненко играет только в его пользу. Вследствие этого его позиция в левом движении только усиливается». «Это непрофессионализм тех людей, которые хотят каким-то образом запретить Коммунистическую партию. Уже есть решение суда и дело закрывают... А люди, которые каким-то образом боролись с компартией и Симоненко, оперируют непроверенной информацией... Возможно, это уже тот случай, когда люди, которые вышли на новую ступень власти, пытаются каким-то образом преодолеть своих оппонентов. Это пустые заявления, которые только компрометируют этих людей», – говорит эксперт, подчеркивая, что «большинство граждан понимают, что это борьба между правыми и левыми. Правые хотят каким-то образом продолжить ту линию, которая началась на Майдане, и это попытка каким-то образом преодолеть левую идеологию. Из этого ничего не получается, но линия продолжается».

Инициативы украинской власти относительно запрета деятельности Компартии и принятие закона о «декоммунизации» вызывают критику не только со стороны сторонников партии. Ряд зарубежных политологов и правозащитников также негативно расценивают такие действия украинской власти. Причем эти заявления носят зачастую довольно жесткий характер. Так, куратор европейской правозащитной организации «Движение солидарности» А. Митц (Нидерланды) заявил недавно, что, поставив свою подпись под принятыми Верховной Радой законами о запрете советской символики и осуждении коммунистического режима, Президент П. Порошенко фактически дискредитировал институт президентства в

Украине. «Указанные документы идут вразрез с идеями демократии, гарантирующими свободу совести и политическую толерантность, – подчеркнул, в частности, он. – П. Порошенко должен был понимать, что именно его позиция по этому вопросу является показательной и именно от того, какую сторону он примет, зависит общественное спокойствие». По мнению А. Митца, таким образом, Президенту Украины не удалось абстрагироваться от «откровенно националистических и радикальных настроений, царящих в украинском политикуме». Напомним, год назад А. Митц называл КПУ «единственной реальной силой, способной эффективно противостоять росту нацизма и нетолерантности» в Украине, и заявлял, что «именно коммунисты в свое время ценой ужасающих потерь спасли Европу от фашизма».

С просьбой к Президенту Украины не подписывать закон о «декоммунизации» недавно обращался глава группы объединенных европейских левых в ПАСЕ Т. Кокс. «Ранее в этом году Президентский комитет ПАСЕ встретился с вами в Киеве. Тогда я спросил вас о возможном запрете Коммунистической партии. Ваш ответ был, что решение о роли этой партии в вашей стране должно быть принято украинскими избирателями. Однако недавнее принятие вышеупомянутого закона отличается от того, что вы сказали Президентскому комитету ПАСЕ. Этот Закон ставит Украину на опасный, скользкий антидемократический путь и свидетельствует о невыполнении своих обязательств относительно защиты и поощрения демократии, верховенства права и прав человека, взятых на себя вашей страной при вступлении в члены Совета Европы и подписании Европейской конвенции по правам человека», – было сказано в обращении.

Французский политолог К. де Мийен заявляет, что подписанный Президентом Украины пакет законов о «декоммунизации» может негативно сказаться на отношениях между официальным Киевом и целым рядом европейских государств. Как подчеркнул эксперт, речь в первую очередь идет о Греции, Испании, Италии, Португалии и Франции – странах, где традиционно сильны левые настроения. «Вполне вероятно, Афины, Мадрид, Рим, Лиссабон и Париж будут настаивать на замораживании программ самой широкой интеграции Украины в структуры Европейского Союза, – сказал К. де Мийен. – Новые документы... станут серьезным препятствием на пути вступления той же Украины в ЕС, который называет свободу политических взглядов одним из постулатов демократии».

На неоднозначность принятого Закона указал недавно в своем сюжете британский телеканал ВВС. Автор сюжета отметил, что закон о запрете коммунистической символики направлен на создание в Украине нового образа национального мышления, в котором не будет места советскому менталитету – коррупции, насилию и слепому следованию правилам. Но введение Закона сопровождается масштабной критикой: 10 лет заключения за использование советской символики является ничем иным как наступлением на свободу слова. «Украинцы меняют одну искаженную версию истории на другую», – говорится в сюжете.

О том, что украинская власть выбрала не самое удачное время для принятия законов о «декоммунизации», пишет также Christian Science Monitor, подчеркивая, что «украинские лидеры как будто хотят продолжать гражданскую войну и углублять противоречия в стране». Россия уже давно утверждает, что украинская революция на Майдане прошла на волне ультранационалистических устремлений. Хотя данную риторику Москвы можно объяснить пропагандой, серия принятых в Киеве законов подтверждает эту мысль, отмечает издание.

Подобная точка зрения была озвучена также немецкой телерадиокомпанией Deutsche Welle. «Решение Рады посылает недвусмысленный сигнал Донбассу: наши ценности разные, и ваши для нас – принципиально неприемлемы. Вольно или невольно, но часть Восточной Украины таким образом признается чужой. И это, возможно, первый шаг к отделению Донбасса. Этот процесс уже начинает приобретать реальные черты. Некоторые украинские политологи и социологи считают отказ от части или даже всего Донбасса приемлемой платой за единство остальной Украины и будущую европейскую интеграцию. Ясно, что главный и логичный аргумент сторонников новых законов – необходимость объединиться перед лицом внешней угрозы. Вне всяких сомнений, официальное осуждение тоталитаризма – очень важное, нужное, нравственно правильное действие. Но запрет на распространение идей – это нечто другое. С точки зрения свободы слова и самовыражения подобного рода установки сомнительны», – отмечает издание.

Представители КПУ активно ретранслируют такого рода заявления в своих медиа, надеясь склонить общественное мнение в свою сторону.

Выступая недавно на пресс-конференции в Брюсселе, П. Симоненко заявил, что в Украине идет процесс сворачивания конституционных прав граждан, зафиксированы многочисленные нарушения демократических норм. «По сути, объявлена война любому инакомыслию. И процесс происходит на всех уровнях, но дирижируется он из Киева», – подчеркнул П. Симоненко.

«Согласно ежедневно публикуемым сводкам украинских правоохранительных структур, в частности Службы безопасности Украины, за последний год по подозрению в терроризме и сепаратизме арестовано несколько тысяч человек. В апрельском интервью своему 5 каналу Президент Украины П. Порошенко сообщил, что еженедельно СБУ задерживает до десяти диверсионно-разведывательных групп противника. Огромное количество людей оказалось за решеткой, но до суда, доказательства вины и вынесения приговора дошло едва ли полтора десятка дел. О чем это говорит? С очень большой долей вероятности это говорит о фальсификации причин арестов и доказательств», – отмечает лидер коммунистов.

По его словам, власть принимает законы и совершает действия, которые радикализируют и раскалывают общество. «Евросоюзу нужно понимать это, нужно понимать степень ответственности руководителей Украины за то, что локальный конфликт на Донбассе имеет тенденции к разрастанию до глобальных масштабов», – отмечает он.

В то же время представители КПУ заявляют о намерении добиваться отмены закона о «декоммунизации». «Этим фактически созданы псевдолегальные условия для запрета нашей партии. В то же время мы будем делать все, используем все правовые возможности, которые предоставляет Конституция Украины, чтобы добиться отмены незаконных, антиконституционных законов, восстановить честное имя Компартии», – заявляют в КПУ.

Некоторые обозреватели отмечают, что «декоммунизация» – традиционная программная установка украинских националистических сил и сегодняшнее парламентское большинство использует эту инициативу в расчете, что она добавит им электоральных баллов накануне местных выборов. Эти законы могут поспособствовать устранению Компартии с политического поля. Учитывая, что судебный запрет КПУ по иску Минюста не увенчался успехом, новая инициатива может в какой-то мере дистанцировать КПУ от активного участия в политическом процессе. Ее оппоненты, по всей видимости, опасаются роста популярности партии в восточных и южных областях на фоне усугубляющегося экономического кризиса и социальных последствий проводящихся реформ. Руководство КПУ действительно использует эту ситуацию для укрепления своих электоральных позиций, однако деятельность партии затруднена атаками праворадикалов на ее офисы и публичные мероприятия, а также давлением со стороны СБУ. По мнению обозревателей, существует вероятность, что Компартия, даже при условии, что законность решений парламента будет оспорена в Европейском суде по правам человека, не сможет принять участия в ближайших выборах. Кроме того, законы о «декоммунизации» позволят контролировать и другие, альтернативные КПУ левые политические проекты, которые могут попытаться занять опустевшую нишу на левом фланге украинского политикума, воспользовавшись растущим социальным недовольством.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

У Верховній Раді України відбулася презентація Плану законодавчого забезпечення реформ.

У заході взяли участь Голова Верховної Ради України В. Гройсман, Прем'єр-міністр А. Яценюк, представники Адміністрації Президента України, Кабінету Міністрів, керівники фракцій коаліції та комітетів, координатори підготовки розділів Плану, представники громадськості.

Голова Верховної Ради України В. Гройсман на початку презентації зазначив, що Верховна Рада має працювати системно на виконання своїх завдань у частині реформування країни. За його словами, потрібно перебудувати всю систему Української держави у сферах обороноздатності, державного управління, у тому числі здійснити реформу з децентралізації

влади, ухвалити рішення, спрямовані на забезпечення верховенства права, соціальної справедливості, відродження економіки.

В. Гройсман підкреслив, що нині Верховна Рада перестала бути гальмом реформ, але має перетворитися на їхній двигун, приймати професійні і якісні рішення, чому має сприяти План законодавчого забезпечення реформ.

За його словами, цей документ є фактично календарним планом виконання завдань, його наявність дасть змогу системно організувати роботу комітетів і фракцій задля ефективної роботи та значно знизити вірогідність помилок.

Голова Верховної Ради поінформував про роботу над Планом законодавчого забезпечення реформ, нагадавши, що він базується на «Стратегії-2020», Угоді про асоціацію Україна – ЄС і Плані її імплементації, позачерговому Посланні Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє і зовнішнє становище України», а також на Програмі діяльності уряду та Коаліційній угоді.

В. Гройсман подякував керівникам семи робочих груп і представникам фракцій коаліції, Адміністрації Президента України та уряду за проведену роботу.

Голова Верховної Ради запропонував протягом тижня доопрацювати цей документ у фракціях коаліції, а після того затвердити його Постановою Верховної Ради. На його переконання, у сесійній залі мають ухвалюватися технічно відпрацьовані та політично узгоджені рішення. «Із того масиву матеріалів, який ми маємо, потрібно буде виокремити 20–30 нагальних першочергових антикризових документів в усіх сферах, які ми приймемо як позачергові завдання, – зазначив він. – Для нас дуже важливо, щоб ми були адекватними у наданні відповіді на виклики, які є в усіх сферах нашого життя. Переконали, що систематизація нашої роботи дозволить бути якісними, відкритими і зрозумілими для суспільства, оскільки суспільство чекає від нас не тільки назв законів, а реальних механізмів, які змінять у кращий бік життя людей у сьогоднішніх непростих умовах».

Перед учасниками презентації виступив Прем'єр-міністр А. Яценюк. Він назвав План законодавчого забезпечення реформ чіткою «дорожньою картою» для вищого законодавчого органу України, зазначивши, що до кінця каденції цього парламенту потрібно прийняти 500 фахових законів, спрямованих на реформування країни, на наближення України до Європейського Союзу.

А. Яценюк стосовно змісту цих законів сказав, що вони опрацьовуватимуться в профільних комітетах разом з урядом, і висловив переконання, що спільний продукт прийматиметься парламентом.

Він звернув увагу на те, як приймаються закони і що необхідно для того, щоб вони приймалися. За його словами, насамперед необхідна єдність усієї коаліції.

А. Яценюк нагадав, що лише кілька місяців тому сформувалася перша в історії України конституційна коаліція європейського вибору України, яка формально налічує понад 300 народних депутатів. За його словами, важливо,

щоб ця коаліція була не формальною, а фактичною. «Коли окремі політичні сили в коаліції займають уже зараз роль і місце опозиції, то їм треба вийти з коаліції і заявити на всю Україну: “Нас не цікавить доля України”, – наголосив А. Яценюк. – Зараз усе лежить в площині політичної відповідальності перед країною за те, що ми обіцяли на виборах. А ми обіцяли важку працю. Ми обіцяли складні реформи. Ми обіцяли закласти фундамент для майбутнього України. Ми обіцяли взяти на себе всю політичну відповідальність і заплатити своїми політичними рейтингами сьогодні, щоб завтра було зовсім іншим, щоб завтра країна була на одній шаблоні з країнами Європейського Союзу».

Прем'єр-міністр підтримав План законодавчого забезпечення реформ, зазначивши, що коаліції треба зібратися на серйозну і відверту розмову, під час якої, зокрема, обговорити план індексації грошових доходів громадян.

А. Яценюк нагадав, що коаліція прийняла рішення проіндексувати грошові доходи громадян з 1 грудня поточного року. «Ми готові до цієї індексації. Я перший, хто зацікавлений у тому, щоб перенести термін індексації на період раніше, але для цього треба винайти ресурс і разом, спільно, як правильно сказав Голова парламенту, зустрітися з Міністерством фінансів, Міністерством соціальної політики, профільним комітетом і відверто сказати, чи є в нас сьогодні доходи, щоб проіндексувати грошові доходи громадян», – наголосив він.

А. Яценюк зазначив, що уряд зацікавлений у тому, щоб люди отримували більше. «Але сьогодні вранці мені надійшов запит від 12 правоохоронних органів та органів з питань національної безпеки і оборони, які вимагають додаткового фінансування для силових структур до кінця поточного року 17,5 млрд грн», – повідомив він.

Прем'єр-міністр повідомив, що уряду вдалося накопичити певні кошти на Єдиному казначейському рахунку. Він нагадав, що лєвова частка виплат по субсидіях для малозабезпечених громадян – це IV квартал поточного року. За його словами, це 25 млрд грн, які повинні бути на казначейських рахунках для того, щоб кожна людина отримала пільгу чи субсидію.

А. Яценюк, завершуючи виступ, висловив переконання, що всі члени коаліції, які думають про майбутнє держави, так само спільно робитимуть усе, на що сподівається український народ.

Заступник глави Адміністрації Президента України Д. Шимків у виступі нагадав, що цей змістовний документ неодноразово обговорювався на засіданнях Ради реформ при Президентові України. Він зазначив, що кожний законопроект із цього Плану має конкретні концептуальні засади, які опираються на певні стратегічні документи, визначені коаліцією, урядом і Президентом України. Усе в комплексі закладає фундамент і дороговказ для подальших дій.

Д. Шимків висловив сподівання, що цей План буде прийнятий.

Про результати роботи робочих груп доповіли їхні координатори. Вони поінформували про напрацьовані в групах пропозиції щодо необхідності прийняття першочергових законів у сферах забезпечення обороноздатності,

системи управління, верховенство права, економіки, соціальної та гуманітарної політики, які мають забезпечити невідворотність задекларованих реформ.

Голова Верховної Ради України, підсумовуючи, запропонував ще тиждень попрацювати над Планом законодавчого забезпечення реформ у фракціях, потім внести цей доопрацьований документ на засідання Ради реформ при Президентові України, а після цього прийняти відповідну постанову.

В. Гройсман звернувся до представників фракцій із проханням до наступного понеділка надати відповідні пропозиції (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 18.05*).

Зміни до Конституції України важливо ухвалити восени цього року, аби «запустити» процес децентралізації та «дати чіткий сигнал щодо незворотності змін».

На цьому наголосив Голова Верховної Ради України В. Гройсман під час зустрічі зі співдоповідачами Комітету ПАРЄ з питань дотримання обов'язків і зобов'язань державами-членами Ради Європи (Моніторинговий комітет) М. Репс і Ж.-К. Мін'їоном у понеділок, 18 травня.

Під час зустрічі В. Гройсман на прохання доповідачів детально поінформував про перебіг конституційного процесу, зокрема щодо основних новел реформи з децентралізації. «Обговорюється базова модель місцевого самоврядування для усієї країни», – підкреслив він, висловивши переконання, що відповідний законопроект щодо внесення змін до Основного закону буде підтриманий парламентом.

В. Гройсман також повідомив про законодавче забезпечення реформування системи прокуратури та судочинства, а також про роботу над законопроектом щодо місцевих виборів. Голова Верховної Ради в цьому контексті зазначив, що сьогодні було презентовано План законодавчого забезпечення реформ, завдяки якому робота парламенту щодо імплементації реформ буде систематизована.

Сторони також обговорили питання щодо виконання мінських угод. В. Гройсман наголосив на важливості продовження міжнародного тиску на Російську Федерацію з метою безумовного виконання нею мінських домовленостей (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 18.05*).

На поточному пленарному тижні парламент має розглянути ряд важливих законодавчих ініціатив у сфері реформування правоохоронної системи, місцевого самоврядування, посилення обороноздатності держави та щодо співпраці зі світовими фінансовими інституціями. Про це повідомив Голова Верховної Ради України В. Гройсман, відкриваючи 18 травня засідання погоджувальної ради.

Зокрема, сказав В. Гройсман, до порядку денного внесено, три законопроекти щодо реформи місцевого самоврядування. Законопроект про муніципальну варту, зазначив керівник парламенту, стане «інструментом наведення порядку у населених пунктах», важливий законопроект щодо передачі послуг на місця. Важливим він також назвав законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування та оптимізації надання адміністративних послуг. «Максимально все спростити, передати на місця, щоб не було ні черг, ні зловживань, щоб люди зрозуміли, що немає адміністративного тиску з боку держави, абсолютно всі процедури мінімізовані», – сказав він (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 18.05).

План законодавчого забезпечення реформ має стати «системною «дорожньою картою» їх виконання. Про це заявив Голова Верховної Ради України В. Гройсман, відкриваючи засідання погоджувальної ради 18 травня.

В. Гройсман повідомив, що робота над цим документом «підійшла до фінального етапу». Над Планом, сказав керівник парламенту, працювали сім груп на базі профільних комітетів. Далі, сказав В. Гройсман, роботу над Планом буде продовжено, оскільки ряд законодавчих ініціатив, які передбачалося ухвалити в рамках Плану, уже прийняті у вигляді законів.

За його словами, окремою частиною Плану мають стати «20–30 системних антикризових законопроектів у різних сферах життя, які ми маємо прийняти найближчим часом». У цьому контексті В. Гройсман запропонував вносити пропозиції стосовно того, яким чином далі побудувати роботу щодо прийняття найважливіших законопроектів.

При цьому він висловив думку про доцільність ухвалення Плану постановою парламенту як робочого документа, «у жодному разі не обмежуючи нікого у законодавчих ініціативах».

В. Гройсман нагадав, що План базується на «Стратегії-2020», Угоді про асоціацію Україна – ЄС і Плані її імплементації, позачерговому Посланні Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє і зовнішнє становище України», а також на Програмі діяльності уряду та Коаліційній угоді (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 18.05).

Голова Верховної Ради України В. Гройсман доручив комітетам з питань бюджету і з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення розпочати офіційні консультації з профільними міністерствами щодо можливості індексації зарплат і пенсій.

Під час засідання погоджувальної ради в понеділок, 18 травня, В. Гройсман наголосив, що за результатами консультацій ці комітети повинні поінформувати Верховну Раду, керівників фракцій коаліції щодо того, «коли

буде розпочато процес індексації, за яких умов, скільки ресурсу на це потрібно».

«Я би просив професійно опрацювати це питання та надати відповідні пропозиції парламенту», – сказав Голова Верховної Ради (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>)*). – 2015. – 18.05).

Голова Верховної Ради України В. Гройсман заявляє про початок кампанії «Стоп прогульник!» у Верховній Раді України. Про це В. Гройсман заявив, відкриваючи 18 травня засідання погоджувальної ради.

Керівник парламенту зазначив, що підтримання дисципліни в залі є надзвичайно важливим і цю позицію підтримують усі керівники фракцій. Тому, сказав В. Гройсман, на офіційному веб-сайті Верховної Ради України буде оприлюднюватися інформація щодо голосувань народних депутатів, а також буде запроваджено рубрику прогульників, аби «Україна знала своїх найкращих прогульників, тих, хто не голосує, не бере участі у роботі Верховної Ради незалежно від того, є його карточка на місці чи немає». «Ми будемо цю інформацію доносити до суспільства, щоб кожен відповідав за свої дії, – заявив Голова Верховної Ради. – Обрався у парламент – треба працювати у комітетах, у парламенті, треба голосувати, напрацьовувати рішення і робити це професійно і постійно, а не ходити на роботу так, як заманеться» (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>)*). – 2015. – 18.05).

Голова Верховної Ради України В. Гройсман привітав учених, працівників наукової сфери України з нагоди Дня науки.

«Ви по праву вважаєтеся інтелектуальною елітою суспільства, адже своєю повсякденною творчою працею розширюєте наші знання про світ, закономірності природних і суспільних явищ, створюєте новітні технології, що забезпечують нову якість життя.

Відзначаючи це свято на державному рівні, ми визнаємо значущу роль науки в інтеграції до Європейського співтовариства, економічному піднесенні держави, засвідчуємо глибоку повагу до науковців, дослідників, усіх працівників наукової сфери, які становлять інтелектуальний потенціал нації, її надію.

Верховна Рада України і надалі працюватиме над створенням сприятливих умов для функціонування та розвитку науково-технічної сфери, забезпечення потреб суспільства і держави в технологічному розвитку», – ідеться в привітанні (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>)*). – 2015. – 16.05).

Перший заступник Голови Верховної Ради України А. Парубій у рамках участі у 61-й весняній сесії Парламентської асамблеї НАТО в

Будапешті 18 травня зустрівся із заступником генерального секретаря НАТО А. Вершбоу.

Під час зустрічі сторони обговорили важливі кроки, що їх необхідно вжити для протидії агресії з боку Російської Федерації, і шляхи реформування сектору безпеки та оборони України.

Під час пленарного засідання ПА НАТО А. Парубій також виступив з доповіддю на тему стратегічної важливості ефективної співпраці Україна – НАТО як для європейської, так і для міжнародної безпеки й миру, особливо в сьогоденних умовах боротьби України з російською агресією.

Під час виступу перший заступник Голови Верховної Ради наголосив, що сьогоднішня тісна співпраця України з НАТО відбувається в умовах комплексної російської агресії, анексії та окупації Росією частини території України. Це надає особливого значення взаєминам Україна – НАТО, зазначив він. Російська агресія, підкреслив А. Парубій, є загрозою і викликом не тільки Україні, а й усій Європі, усій системі колективної безпеки, світовому порядку та базовим принципам міжнародного права.

А. Парубій зазначив, що Україні вдалося заручитися підтримкою всіх 28 країн і внести поправки до тексту резолюції щодо розширення НАТО стосовно визнання зміни політики України в частині «поновлення її євроатлантичних прагнень».

«Спочатку в проекті резолюції не було згадки про Україну, але українська делегація протягом трьох днів роботи ПА НАТО доклала максимум зусиль і домоглася того, щоб в резолюцію була включена правка про визнання євроатлантичного прагнення України. Це один з ключових документів, на якому базує свою діяльність НАТО», – сказав перший заступник Голови Верховної Ради (***Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 19.05.***

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розбудови інституційної спроможності Національного банку України».

Мета законопроекту – створення правових умов для виконання Національним банком України своїх конституційних завдань як центральним банком держави, який має істотний вплив на фінансову стабільність, а також з метою приведення окремих положень Закону України «Про Національний банк України» у відповідність до європейської практики та взятих українською стороною зобов'язань перед Міжнародним валютним фондом.

Проектом пропонується:

- уточнити терміни, які вживаються в тексті Закону;
- заборонити НБУ перераховувати до Державного бюджету України суму частини прибутку до розподілу більшу, ніж визначено в річній фінансовій звітності, що підтверджена зовнішнім аудитом і затверджена Радою НБУ;

- уточнити визначення основної функції НБУ та доповнити перелік його

інших функцій;

– зменшити із семи до чотирьох кількість членів Ради НБУ, які призначаються Президентом та обираються Верховною Радою України, а також кількісний склад Ради НБУ – з 14 до восьми осіб;

– заборонити бути членом Ради НБУ особі, яка є уповноваженою на виконання функцій держави або місцевого самоврядування або керівником (заступником керівника) державного господарського об'єднання, підприємства, установи та організації, або співробітником чи входить до складу керівного органу, або власником істотної участі в юридичній особі, яка надає фінансові послуги та перебуває під наглядом Національного банку;

– уточнити перелік повноважень правління НБУ та зменшити з 11 до шести осіб його кількісний склад;

– конкретизувати структуру НБУ, види операцій, а також механізми взаємовідносин НБУ з Президентом, Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України тощо.

Крім того, відповідні зміни передбачається внести до Господарського процесуального кодексу, Цивільного процесуального кодексу, Кодексу адміністративного судочинства України, а також законів «Про банки і банківську діяльність», «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень».

Законопроект зареєстровано за № 2742 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*). – 2015. – 19.05).

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо створення справедливих умов для реалізації сільськогосподарської продукції та підтримки безпосередніх сільськогосподарських товаровиробників».

Законопроектом пропонується звільнити від оподаткування податком на додану вартість операції з вивезення в митному режимі експортованих зернових і технічних культур, крім операцій, що здійснюються сільськогосподарськими товаровиробниками та підприємствами, що безпосередньо придбали такі культури в сільськогосподарських товаровиробників, що є платниками єдиного податку четвертої групи та не застосовують спеціальний режим оподаткування податком на додану вартість і сплачують цей податок на загальних підставах.

З цією метою законопроектом пропонується викласти п. 197.21 ст. 197 Податкового кодексу України в новій редакції та виключити п. 152 підрозділу 2 розд. XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України, яким операції з вивезення в митному режимі експорту зернових та технічних культур звільняються від оподаткування податком на додану вартість і платники, які здійснюють вивезення зернових та технічних культур не мають права на бюджетне відшкодування податку на додану вартість.

Законопроект зареєстровано за № 2527 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*). – 2015. – 14.05).

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо стабілізації фінансового стану Національної акціонерної компанії “Нафтогаз України”».

Згідно з документом, право вимоги щодо заборгованості споживачів природного газу перед Національною акціонерною компанією «Нафтогаз України» та/або перед її дочірнім підприємством, що здійснювало постачання природного газу на підставі ліцензії, може бути продано (відчужено) на користь третіх осіб шляхом проведення аукціону за ціною, що може відрізнятись від первісної вартості, за умови проведення незалежного аудиту консолідованої фінансової звітності Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» за міжнародними стандартами фінансової звітності за 2014 р. та оприлюднення порядку й умов проведення аукціону.

Не може бути продано (відчужено) згідно з цією частиною право вимоги щодо заборгованості теплогенеруючих або теплопостачальних організацій в обсязі заборгованості державного та/або місцевих бюджетів з різниці в тарифах на теплову енергію перед таким підприємством, що виникла у зв'язку з невідповідністю фактичної вартості теплової енергії тарифам, що затверджувалися та/або погоджувалися органами державної влади чи місцевого самоврядування, та залишилася непогашеною на дату прийняття рішення про продаж (відчуження) заборгованості. Обсяг заборгованості державного та/або місцевих бюджетів з різниці в тарифах на теплову енергію підтверджується в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Відповідно до Закону, забороняється звернення стягнення і накладання арешту на кошти, що перебувають на поточних рахунках із спеціальним режимом використання, відкритих на виконання ст. 19-1 і 26-1 Закону України «Про теплопостачання», ст. 15-1 Закону України «Про електроенергетику» та на спеціальному рахунку експлуатуючої організації (оператора) відповідно до Закону України «Про впорядкування питань, пов'язаних із забезпеченням ядерної безпеки».

Відповідний законопроект зареєстровано за № 2214 (***Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 14.05***).

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо питань соціального захисту громадян України, які проходять військову службу під час особливого періоду».

Законодавчим актом збільшено з 12 до 18 місяців тривалість надання гарантій щодо збереження місця роботи, посади, а також передбачено вдосконалення порядку надання компенсації з бюджету середнього заробітку на підприємстві, в установі, організації для працівників, призваних на строкову військову службу.

У разі продовження працівником військової служби після демобілізації

за контрактом за ним зберігається робоче місце, посада та компенсуватиметься з бюджету середній заробіток на підприємстві, у якому він працював. Тривалість такої компенсації не може перевищувати терміну укладеного контракту.

Законом також надано відстрочку від призову на строкову військову службу для продовження професійної діяльності педагогічним працівникам з повною вищою освітою, основним місцем роботи яких є загальноосвітні навчальні заклади, за умови повного навантаження на займаній посаді на весь період їхньої роботи за фахом.

Відповідні зміни внесено до Кодексу законів про працю України та Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу».

Законопроект зареєстровано за № 2079 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 14.05).

Верховна Рада України прийняла Постанову «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: “Перспективи запровадження Європейським Союзом безвізового режиму для громадян України”».

Народні депутати схвалили Рекомендації парламентських слухань на тему: «Перспективи запровадження Європейським Союзом безвізового режиму для громадян України».

Згідно з Постановою, Кабінету Міністрів України до 20 травня 2015 р. необхідно поінформувати Верховну Раду України про стан реалізації Рекомендацій парламентських слухань, схвалених цією Постановою.

Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комітет Верховної Ради України з питань європейської інтеграції.

Зокрема, згідно з документом, з метою забезпечення якнайшвидшого ухвалення Європейським Союзом позитивного рішення щодо скасування візового режиму для громадян України, учасники парламентських слухань рекомендують Верховній Раді України:

1. Посилити роботу парламентських груп дружби з парламентами європейських держав і постійних делегацій Верховної Ради України задля забезпечення всебічної підтримки Європейським парламентом та національними парламентами держав-членів ЄС євроінтеграційних прагнень України та отримання Україною безвізового режиму.

2. Ініціювати та ухвалити постанову Верховної Ради України «Про звернення до інституцій та держав-членів Європейського Союзу щодо запровадження безвізового режиму для України».

3. Передбачити в необхідному обсязі в Державному бюджеті України на 2015 рік і наступні роки фінансування на здійснення парламентського контролю за додержанням конституційних прав Секретаріатом уповноваженого Верховної Ради з прав людини.

4. Забезпечити розгляд і прийняття проектів законів України:

– «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України “Про Національне антикорупційне бюро

України”» (реєстраційний номер 2492);

– «Про внесення змін до законів України “Про Національне антикорупційне бюро України” і “Про запобігання корупції”» (реєстр. № 2494);

– «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо фінансування діяльності політичних партій» (реєстр. № 2563);

– «Про внесення зміни до статті 87 Бюджетного кодексу України» (реєстр. № 2564);

– «Про органи внутрішніх справ» (реєстр. № 2561);

– «Про внесення змін до Трудового Кодексу України».

5. Ініціювати процедуру звітування в рамках «години запитань до уряду» до кінця поточного року на щомісячній основі представників Кабінету Міністрів України щодо стану виконання критеріїв, висловлених в останньому звіті Європейської комісії.

Відповідний проект документа зареєстровано за № 2833 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 14.05*).

Верховна Рада України прийняла Постанову «Про Звернення до інституцій та держав-членів Європейського Союзу щодо виконання Плану дій з лібералізації ЄС візового режиму для України».

Народні депутати затвердили Звернення Верховної Ради України до інституцій та держав-членів Європейського Союзу щодо виконання Плану дій з лібералізації ЄС візового режиму для України.

Також Голові Верховної Ради України доручено невідкладно направити текст Звернення до Європейського парламенту, Європейської комісії та національних парламентів держав-членів ЄС.

У Зверненні йдеться: «У травні 2005 року Україна в односторонньому порядку скасувала візові вимоги для громадян ЄС, вважаючи такий крок актом доброї волі та сигналом Європейському Союзу щодо готовності розвивати контакти між громадянами ЄС та України.

Фактично з цього моменту візові відносини між сторонами будувалися на основі принципу асиметричності, що породжувало різницю у забезпеченні прав громадян України та громадян ЄС на свободу пересування.

Відкритість сторін та взаємне бажання до об’єднання у спільний європейський гуманітарний простір мали наслідком укладення Угоди між Україною та ЄС про спрощення оформлення віз, яка набрала чинності з 1 січня 2008 року, та подальше розширення візових спрощень, яке відбулося 1 липня 2013 року.

Розцінюючи укладення Угоди про спрощення віз як підготовчий крок до взаємного скасування віз для короткострокових поїздок громадян, у листопаді 2010 року на саміті Україна – ЄС нашій державі було надано План дій щодо лібералізації візового режиму, виконання якого було передбачено у два етапи (законодавча та імплементаційна фази).

Як під час виконання першої, законодавчої, фази Плану дій, так і під час

його другої, імплементаційної, фази Верховна Рада України продемонструвала готовність надавати максимальне сприяння ефективному виконанню завдань, які стоять перед нашою державою в рамках безвізового діалогу з Європейським Союзом.

Виконання Плану дій стало рушійною силою масштабних перетворень та реформ в Україні. Сьогодні Україна перебуває на завершальній стадії виконання другої фази Плану дій щодо лібералізації ЄС візового режиму для України. Європейська комісія оцінює стан виконання нашою державою відповідних завдань.

Цей процес ще не завершився і українське суспільство зберігає надію, що Ризький саміт Східного партнерства у травні ц. р. дасть змогу зафіксувати чіткі перспективи надання Україні безвізового режиму.

Зважаючи на обсяг реформ, які вже здійснила Україна у процесі виконання Плану дій, а також рішучі наміри парламенту, Президента та Прем'єр-міністра України забезпечити виконання завдань, що залишилися, Верховна Рада України закликає інституції та держави-члени ЄС:

– підтримати Україну та інші країни Східного партнерства на шляху реформ та інтеграції політичного, економічного та соціального устроїв з Європейським Союзом;

– продемонструвати довгоочікуваний акт солідарності та підтримки українського народу, звернутися до учасників Ризького саміту з пропозицією надати позитивний сигнал щодо запровадження безвізового режиму для громадян України та Грузії і визначити при цьому чіткий термін запровадження безвізового режиму».

Відповідний проект документа зареєстровано за № 2834 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*. – 2015. – 14.05).

Робоча група щодо напрацювання нової редакції проекту Трудового кодексу заслухала пропозиції роботодавців та об'єднань профспілок до проекту.

Робоча група створена на базі Комітету з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення за участі представників Міністерства соціальної політики, Спільного представницького органу репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні, Спільного представницького органу сторони роботодавців на національному рівні та Інституту законодавства Верховної Ради України.

Під час засідання 16 травня його учасники дійшли згоди щодо необхідності підготовки нового проекту Трудового кодексу на базі законопроекту, поданого народним депутатом М. Папієвим, шляхом актуалізації його положень.

Члени робочої групи також заслухали ключові пропозиції від сторони роботодавців та об'єднань профспілок, які мають бути враховані в новому документі.

Було ухвалено рішення напрацювати необхідні зміни до законопроекту з

урахуванням рішень, прийнятих Верховною Радою України, а також спільно з пропозиціями Мінсоцполітики, які були розроблені ще в 2014 р. і широко обговорювалися з міжнародними експертами, та якнайшвидше внести його на розгляд Верховної Ради (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 18.05*).

Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування рекомендує Верховній Раді України відхилити проект закону «Про внесення змін до Закону України “Про державну службу” (щодо вимоги політичної неупередженості)».

Законопроектом № 1596 пропонується встановити вимогу щодо припинення державними службовцями членства в політичних партіях на час виконання своїх повноважень в органах виконавчої влади шляхом внесення відповідних змін до Закону України «Про державну службу» № 4050-VI від 17.11.2011 р., набрання чинності яким передбачається з 1 січня 2016 р.

Під час розгляду питання комітет зазначив, що 23 квітня 2015 р. Верховною Радою України було прийнято за основу поданий урядом України проект закону «Про державну службу» № 2490, який вже містить вимогу щодо департизації державної служби.

Крім того, на думку членів комітету, внесення будь-яких змін до Закону України «Про державну службу», який ще не набрав чинності та втратить її з прийняттям проекту закону «Про державну службу» № 2490, є недоцільним (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 19.05*).

Комітет з питань бюджету рекомендує парламенту прийняти в другому читанні та в цілому проект закону про Рахункову палату.

Законопроект № 2072 5 березня 2015 р. розглянуто Верховною Радою України в першому читанні та прийнято за основу.

Законопроект передбачає нову редакцію закону про Рахункову палату, що визначатиме засади діяльності Рахункової палати відповідно до вимог Конституції України з урахуванням міжнародних стандартів аудиту державних фінансів, сучасних умов і політико-правових засад розвитку держави.

Згідно із ст. 116 Регламенту Верховної Ради України до Комітету з питань бюджету надійшло 424 пропозиції народних депутатів України до законопроекту (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 18.05*).

Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи підтримує проект закону «Про внесення зміни до статті 5 Закону України “Про судовий збір”

(щодо розширення переліку суб'єктів, які звільняються від сплати судового збору)».

Як зазначалося під час обговорення, метою законопроекту № 2683 є належне представлення інтересів держави Міністерством екології та природних ресурсів, Державною екологічною інспекцією України та її територіальними органами в судових інстанціях.

Документом пропонується доповнити ч. 1 ст. 5 Закону України «Про судовий збір» новим п. 25, яким передбачається звільнення від сплати судового збору Мінприроди, Держекоінспекції та її територіальних органів – у справах, пов'язаних з питаннями, що стосуються повноважень цих органів.

Члени комітету також взяли до уваги, що законами «Про Державний бюджет України на 2014 рік» і «Про Державний бюджет України на 2015 рік» Мінприроди України, Держекоінспекції України та її територіальним органам не передбачено видатків на сплату судового збору (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 18.05*).

Голова парламентської делегації Верховної Ради України в ПА ОБСЄ А. Герасимов разом із членами української делегації та депутатами Європейського парламенту відвідали АТО.

Голова парламентської делегації Верховної Ради України в ПА ОБСЄ А. Герасимов разом з колегами, що представляють українську делегацію в ПАРЄ, М. Іоновою, А. Лопушанським і депутатами Європейського парламенту, що представляють різні політичні групи і входять до неформальної групи друзів в ЄП «Друзі європейської України», з її співголовою депутатом П. Ауштрявічісом відвідали АТО, побували в найпроблемніших населених пунктах, зокрема в Широкіному, Волновасі, Маріуполі.

Представники Європарламенту хотіли особисто пересвідчитися, чи дотримується режим припинення вогню, а також побачити на власні очі характер руйнувань мирних населених пунктів на Донбасі. Вони зізналися, що шоковані побаченим, а також переконалися в тому, що з боку бойовиків, підтримуваних Російською Федерацією, триває постійне порушення мінських угод, зокрема постійний обстріл українських позицій і населених пунктів, а режим припинення вогню не дотримується. «Українські депутати будуть жорстко ставити питання порушення мінських угод під час наступних сесій ПА ОБСЄ та ПАРЄ в червні», – заявили М. Іонова та А. Герасимов. Українські та європейські політики зустрілися з 37-ю бригадою та батальйоном «Донбас» в Широкіному. Після відвідин Широкіного, Волновахи та Маріуполя європейські політики заявили, що ЄС повинен зайняти більш жорстку й послідовну політику щодо тиску на РФ задля виконання міських угод. Вони пообіцяли поставити це питання в Європарламенті (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 18.05*).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Відбулася розширена нарада за участі Президента, Прем'єр-міністра, секретаря РНБО, представників силових відомств з українськими представниками в робочих підгрупах тристоронньої контактної групи з мирного врегулювання ситуації на Донбасі.

Україна вимагає від підписантів мінських домовленостей, насамперед від Російської Федерації, повного виконання мінських домовленостей, включно з Протоколом від 5 вересня 2014 р., Меморандумом від 19 вересня 2014 р. і Комплексом заходів від 12 лютого 2015 р., наголосив Президент. Це включає в себе верифіковане ОБСЄ припинення вогню, відведення важкої техніки.

Звертаючись до представника України в підгрупі з питань безпеки Є. Марчука, П. Порошенко наголосив на важливості відновлення контролю за неконтрольованими ділянками українсько-російського кордону.

На зустрічі також ішлося про необхідність негайного звільнення всіх заручників. Це питання, яким займається підгрупа з гуманітарних питань, до якої входять І. Геращенко і В. Медведчук, було визнано першочерговим.

Серед іншого, ішлося про координацію з міжнародними організаціями задля полегшення потрапляння гуманітарної допомоги на Донбас з дотриманням усіх міжнародних процедур.

Президент звернув увагу представника в підгрупі з політичних питань В. Горбуліна, що розпочинати діалог про модальності проведення місцевих виборів можливо лише після повного припинення вогню і відведення важкої техніки, верифікованого ОБСЄ (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua/news/32876.html>). – 2015. – 16.05*).

Президент П. Порошенко провів засідання Національної ради реформ, на якому обговорювалися кроки з реформування системи державних закупівель і подальшого запровадження електронної системи торгів, а також реформування фінансового сектору.

«Процедура державних закупівель має стати прозорою та ефективною», – заявив глава держави та наголосив на необхідності рішучих і невідкладних кроків, адже сфера державних закупівель донедавна була однією з найбільш корумпованих у державі.

Глава держави відзначив недостатню прозорість і брак реальної конкуренції, а також надмірну кількість паперів, які доводиться складати учасникам закупівель. «Коли кожна тендерна процедура, а це десь 25 тис. тендерних комітетів щороку, матеріалізується в сотні аркушів різноманітних документів, там не те що громадськість не розбереться, там чорт ногу зламає, – сказав Президент. – Процедури в паперовому вигляді є джерелом

неефективності та корупції. Запровадження електронних закупівель є дуже простий, ефективний і зрозумілий крок з подолання корупції».

П. Порошенко зауважив, що за підсумками обговорення цього питання на Нацраді готовий подати на розгляд парламенту як невідкладний законопроект про електронні закупівлі.

«Нам треба найскоріше, до кінця поточного року, пройти процедуру приєднання до Угоди про урядові закупівлі та долучитись до 43 країн, які вже працюють за нею. Це буде нашим сигналом, що Україна вже здійснила конкретні антикорупційні кроки», – сказав П. Порошенко (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/32870.html>). – 2015. – 16.05).

Президент України П. Порошенко провів зустріч з помічником державного секретаря США В. Нуланд, яка днями перебувала в Україні. Сторони обговорили та скоординували подальші спільні кроки щодо мирного врегулювання ситуації на Донбасі та подальшого впровадження реформ в Україні.

П. Порошенко подякував США за підтримку України та сприяння реалізації мінського мирного процесу.

Президент поінформував співрозмовницю про поточну ситуацію на Донбасі, а також про дії України для деескалації. «Координація наших дій зі Сполученими Штатами Америки є життєво важливою», – сказав Президент. При цьому він наголосив, що Україна неухильно виконує мінські домовленості та готова їх імплементувати.

Глава держави також акцентував на тому, що поступ реформ в Україні є невідворотнім.

У свою чергу помічник держсекретаря наголосила, що головною метою її візиту до України є обмін думками та інформування щодо візиту державного секретаря США Д. Керрі до Російської Федерації, а також підтвердження позиції США щодо підтримки виконання мінських домовленостей. В. Нуланд також наголосила, що Сполучені Штати Америки залишаються надійним і відданим партнером України у впровадженні реформ, зокрема в боротьбі з корупцією та децентралізації (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/32866.html>). – 2015. – 15.05).

Президент П. Порошенко провів зустріч з депутатами міжфракційного об'єднання Верховної Ради «Єврооптимісти».

Глава держави запропонував «Єврооптимістам» визначити свого представника для участі в засіданнях Національної ради реформ.

Президент і депутати об'єднання обговорили ключові питання в процесі реформування країни, зокрема формування й призначення голови Антимонопольного комітету України, Рахункової палати, реформування

правоохоронної та судової системи, боротьби з корупцією, урегулювання питання фінансування партій та удосконалення виборчого законодавства, енергетичної безпеки, питань приватизації. Президент звернувся до депутатів із проханням прискорити обрання квоти парламенту у Вищій раді юстиції.

Глава держави також наголосив на важливості виконання пунктів Коаліційної угоди, оскільки багато з них містяться в Угоді про асоціацію між Україною та Європейським Союзом і їхнє виконання впливає на процес євроінтеграції країни та введення безвізового режиму.

Президент також повідомив, що на нещодавніх зустрічах з лідерами Європейського Союзу та керівниками ряду країн ЄС відбулася чітка координація дій з подальшої підтримки України в зусиллях з деескалації ситуації на Донбасі, реалізації мінських угод, підготовці до самітів Східного партнерства та Європейської ради та засідання групи «Друзі України». Він особливо підкреслив необхідність координації дій з парламентарями в процесі підготовки до саміту Східного партнерства в Ризі та до саміту Європейської ради 19 червня (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/32875.html>). – 2015. – 16.05).

16 травня з нагоди Дня Європи Президент П. Порошенко підняв прапор Європи на площі перед Адміністрацією Президента.

Глава держави зазначив, що сьогодні Україна усвідомлює відповідальність і проводить європейські реформи, щоб змінитися та стати справжньою європейською державою. Так, перший крок у цьому напрямі був зроблений, коли Президент України та лідери ЄС підписали Угоду про асоціацію. І вже 20 країн-членів ЄС ратифікували документ.

«Зараз ми наполегливо працюємо над тим, щоб втілити в життя всі реформи, які задекларовані в цій Угоді», – наголосив П. Порошенко. За його словами, створена Національна рада реформ, яка має робити все можливе для прискорення проведення реформ (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/32873.html>). – 2015. – 16.05).

З нагоди Дня науки, який відзначався 16 травня, Президент зустрівся з переможцями Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів – членів Малої академії наук України. «У цьогорічному відзначенні Дня науки звучать нові, особливі ноти. За рік, що минув, ми заново відкрили стару мудрість про те, що історію країни творять люди з мечем і люди, які читають книжки», – зазначив Президент.

Президент назвав посилення української науки, реформування структур, що забезпечують її розвиток, одним з головних пріоритетів держави: «Саме тому це питання є одним з найперших пріоритетів “Стратегії-2020” і у обговореннях на засіданнях Національної ради реформ».

За словами Президента, перемога Революції гідності відкрила перед українськими науковцями абсолютно нові перспективи, а приєднання України до програми «Горизонт-2020» стало першим інституційним проривом у реалізації Угоди про асоціацію з Європейським Союзом.

Президент відзначив, що в кожній європейській країні діють програми заохочення, підтримки і створення можливостей для обдарованих дітей. «Мені приємно, що у цій сфері ми йдемо європейським курсом. Про це свідчать і перемоги українських школярів на міжнародних олімпіадах», – зазначив глава держави.

Президент зазначив, що робитиме все, щоб українські університети ставали найкращими університетами світу. «Порівняльний аналіз зарубіжного досвіду роботи з обдарованими дітьми в різних країнах дає змогу стверджувати, що на сьогодні модель Малої академії наук є однією з найбільш ефективних систем виявлення, підтримки і розвитку обдарованих дітей та молоді. Такою системою, що забезпечує організацію та координацію науково-дослідницької діяльності учнів, створює умови для їхнього інтелектуального, духовного, творчого розвитку та професійного самовизначення», – зазначив Президент.

П. Порошенко особливо наголосив на тому, що вихованці Малої академії наук ростуть патріотами своєї країни, ділять її тривоги та радості. Так, учні МАН активно долучилися до закликів щодо зміцнення обороноздатності України. Президент відзначив, зокрема, розробку 11-класника з Івано-Франківщини, який винайшов спосіб знищення літальних апаратів. Ще один учень МАН з Одеської області працює над удосконаленням системи керування безпілотними літальними апаратами. Глава держави привітав цих хлопців, які були присутні на зустрічі, і звернув увагу компанії «Укроборонпром» на їхні розробки. Також Президент відзначив оборонні розробки дівчат. Зокрема, дев'ятикласниця зі Львова розробила безпечний змішувач димових газів, а її ровесниця з Тернопільщини – накладний бронезахисний елемент для захисту бронетехніки.

Звертаючись до радника Президента, віце-президента Національної академії наук України, директора Національного інституту стратегічних досліджень В. Горбуліна, який узяв участь у зустрічі, Президент закликав «дорослу науку», українських виробників оборонної продукції використовувати ідеї молодих учених (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua/news/32885.html>)*). – 2015. – 18.05).

«Реформа системи державних закупівель – одна з тих, що вже реально впроваджується та дає результати, хоча й ще є над чим працювати», – заявив заступник глави Адміністрації Президента України Д. Шимків, коментуючи розгляд цього питання на засіданні.

За його словами, ще не всі відомства приєдналися до системи

електронних допорогових закупівель (система PROZORRO). Загалом зараз у системі зареєстровано 21 державний орган, торгів на 194 млн грн, 356 відкритих позицій. Реальна економія на сьогодні оцінюється в 36 млн грн, або 18,6 % від обсягу проведених через систему закупівель.

Загальний обсяг державних закупівель – 250 млрд грн на рік. Загалом держава нині втрачає близько 50 млрд грн через забюрократизованість, непрозорість, відсутність конкуренції та корумпованість цієї сфери.

Д. Шимків висловив подяку міністерствам і відомствам, які вже доєдналися до системи електронних торгів, окремо подякувавши міністерствам оборони, інфраструктури і юстиції.

На засіданні Нацради реформ також обговорювалося питання про приєднання України до Угоди СОТ щодо державних закупівель, що, за словами Д. Шимківа, дасть змогу відкрити нові ринки збуту з річним обсягом закупівель 1,7 трлн дол., залучити в Україну міжнародних інвесторів і проводити закупівлі за міжнародними стандартами.

Заступник глави АПУ визначив виконання Угоди про асоціацію України та ЄС як ще одне рішення Нацради, яке поки що не можна вважати виконаним, але за яким зафіксовано прогрес. За його словами, майже всі міністерства та відомства затвердили плани імплементації законодавства ЄС, за винятком двох інституцій – Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження і Державної служби гірничого нагляду та промислової безпеки України.

Нацрада обговорила стан виконання вимог щодо підготовки введення безвізового режиму з ЄС. Д. Шимків повідомив, що до кінця року буде ще одна оціночна місія ЄС, і Президент наголосив, що до неї всі технічні питання мають бути вирішені. Президент запропонував, щоб кожна фракція коаліції делегувала свого представника, який займатиметься питанням введення безвізового режиму в «щоденному режимі».

Нацрада обговорила також план реформування фінансового сектору. Передбачається реалізація трьох основних напрямів – «очистка ринку» та виведення з нього неплатоспроможних фінансових установ; по-друге, закладення фундаменту сталого розвитку, насамперед через захист прав кредиторів та інвесторів, відновлення довіри та розвиток інфраструктури банків, а також пенсійну реформу; третій етап – зростання активів, довгострокових кредитних ресурсів, збільшення потенціалу внутрішніх і зовнішніх інвесторів.

Обговоривши питання реформування енергетики, Нацрада рекомендувала НАК «Нафтогаз України» прискорити опублікування своєї консолідованої звітності за 2014 р.

Щодо питання законопроекту «Про державну службу», який Верховна Рада затвердила в першому читанні, Д. Шимків повідомив, що до нього отримано близько тисячі поправок. «Діалог триває, і прийняття цього закону є маркером для багатьох міжнародних інспекцій, які моніторять Україну», – зазначив він.

Говорячи про ринок землі, Д. Шимків наголосив на важливості

громадського обговорення та досягнення консенсусу в суспільстві перед прийняттям політичних рішень у такому питанні.

Наступне засідання Нацради реформ 4 червня планується провести як підсумкове за півроку та обговорити досягнутий прогрес і необхідні подальші кроки в реалізації пріоритетних реформ, а також розглянути питання впровадження безвізового режиму з ЄС (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/32879.html>). – 2015. – 16.05).

15 травня відбулося пленарне засідання Конституційної Комісії, під час якого керівники робочих груп комісії презентували перші напрацювання із внесення змін до Конституції України.

Як повідомив заступник глави Адміністрації Президента та голова робочої групи з питань правосуддя О. Філатов, під час засідання були опрацьовані пропозиції з трьох блоків питань «технічного завдання»: питання змісту та структури розділу «Правосуддя» Конституції України, питання щодо вимог до судді (вік, освіта, професійний стаж тощо) та призначення, переведення і звільнення суддів, а також гарантії їхньої діяльності.

Робоча група рекомендувала виключити з повноважень Верховної Ради України питання призначення та звільнення суддів. На необхідності таких змін неодноразово було наголошено Венеціанською комісією та іншими міжнародними експертами. Що стосується повноважень Президента в питанні призначення суддів, то, відповідно до рекомендацій європейських експертів та існуючої міжнародної практики, Президент призначатиме суддів безстроково на підставі рішення відповідного органу, що відповідальний за призначення та звільнення суддів (Вища рада юстиції).

Крім того, робоча група визначила перелік підстав для звільнення судді та припинення його повноважень. Погоджено необхідність окремо визначити підстави для звільнення судді з посади та підстави припинення повноважень судді.

Наступні засідання робочої групи з питань правосуддя та суміжних правових інститутів відбудуться 18 та 19 травня. На цих засіданнях буде розглянуто питання суддівського імунітету, Вищої ради юстиції (формування цього органу, його повноваження, доцільність створення єдиного органу шляхом об'єднання Вищої ради юстиції з Вищою кваліфікаційною комісією суддів тощо), суддівського самоврядування та фінансування судів (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/32867.html>). – 2015. – 15.05).

З метою посилення ефективності реалізації соціальних прав громадян, визначених Європейською соціальною хартією (переглянутою), до якої Україна приєдналася у 2006 р., і виконання своїх міжнародних

зобов'язань перед Радою Європи Кабінетом Міністрів України прийнято Розпорядження «Про затвердження плану заходів щодо забезпечення виконання положень Європейської соціальної хартії (переглянутої) на 2015–2019 роки».

План заходів, зокрема, передбачає підготовку щорічних національних доповідей уряду України щодо Хартії за участі відповідних міністерств, соціальних партнерів, представників громадських організацій і наукових кіл; опрацювання заключних висновків Європейського комітету соціальних прав Ради Європи та розробку дорожніх карт з приведення національного законодавства та практики його застосування у відповідність до положень Хартії за результатами щорічних заключних висновків Європейського комітету із соціальних прав Ради Європи; розробку заходів з реформування трудового законодавства відповідно до норм Хартії; ратифікацію ряду конвенцій Міжнародної організації праці та імплементацію окремих рекомендацій Ради Європи та директив Європейського Союзу; опрацювання можливості поступового приєднання України до Хартії в повному обсязі, а також приєднання до Додаткового протоколу до Європейської соціальної хартії, який передбачає систему колективного оскарження.

Виконання плану стане кроком на шляху виконання положень Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, оскільки сьогодні на порядку денному Ради Європи стоїть питання забезпечення взаємозв'язку між законодавством ЄС і положеннями Хартії (*Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248158641&cat_id=244274160). – 2015. – 17.05*).

16 травня 2015 р. міністр енергетики та вугільної промисловості України В. Демчишин здійснив поїздки до Новодністровська (Чернівецька область) з метою ознайомлення з перебігом будівництва та монтажу гідроагрегата № 3 Дністровської ГАЕС, який є заключним гідроагрегатом першої черги будівництва станції.

Делегація на чолі з міністром здійснила огляд виконання робіт на станції. До складу делегації також увійшли в. о. голови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, Д. Вовк, голова Чернівецької облдержадміністрації О. Фищук, керівник ПАТ «Укргідроенерго» І. Сирота, керівництво філії «Дирекція з будівництва Дністровської ГАЕС», генеральних підрядних і субпідрядних, проектних та будівельних організацій, представники місцевої влади й громадськості.

Під час візиту проаналізовано стан будівництва станції та динаміку фінансування будівельно-монтажних робіт. Міністерством енергетики та вугільної промисловості України розглянуто додаткові шляхи залучення решти необхідного фінансування для добудови третього гідроагрегату станції, зокрема через залучення ПАТ «Укргідроенерго» облігацій внутрішньої держаної позики на вигідних умовах. «Нам важливо забезпечити

безперервне та стабільне фінансування цього проекту для своєчасного його завершення в наступному році», – сказав міністр.

Під час візиту міністра було наголошено, що робота з будівництва об'єкта здійснюється силами саме українських фахівців і з використанням вітчизняного обладнання, що надзвичайно важливо на сьогодні. ПАТ «Укргідроенерго» без залучення зовнішніх позик вкладає власні оборотні кошти, які отримує за рахунок тарифу на відпуск виробленої електроенергії на своїх станціях *(Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248161687&cat_id=244277212). – 2015. – 17.05).*

ПОЛІТИКА

В Брюсселе состоялись трехсторонние переговоры по имплементации торговой части Соглашения об ассоциации Украины и ЕС.

Министр иностранных дел Украины П. Клишкин в целом удовлетворен трехсторонними министерскими консультациями с участием министра экономического развития и торговли России А. Улюкаевым и комиссаром ЕС по вопросам торговли С. Мальмстромом о Соглашении об ассоциации между Украиной и ЕС.

«Главным результатом этих консультаций для меня является четкое понимание, в том числе с российской стороны, что, во-первых, в текст Соглашения не должны вноситься изменения, а во-вторых, не будет переноса времени полной реализации зоны свободной торговли между Украиной и ЕС», – сказал министр журналистам в Брюсселе 18 мая по завершении консультаций.

Он отметил, что все стороны пришли к пониманию, что дальнейшие переговоры на уровне экспертов будут осуществляться по трем направлениям: таможенное администрирование, технические барьеры в торговле и санитарные и фитосанитарные мероприятия. «По результатам экспертных консультаций снова состоится встреча на министерском уровне. Дата этой встречи пока не определена», – добавил П. Клишкин.

А. Улюкаев сообщил, что российская сторона не настаивает на откладывании применения Соглашения об ассоциации Украины с ЕС. «Мы такой вопрос не ставим. Мы считаем, что нужно максимально эффективно использовать то время, которое есть», – сказал он, отметив, что не в интересах Москвы и не в интересах ее партнеров затягивать этот процесс, «чтобы месяц проходил за месяцем, а на вопросы, которые поднимаются, не находились ответы».

Напомним, в апреле Украина, Евросоюз и Россия обсудили на техническом уровне все вопросы, которые вызывали обеспокоенность у Москвы в аспекте создания зоны свободной торговли между Украиной и ЕС

в рамках Соглашения об ассоциации (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 18.05).

Украина договаривается с ООН о работе стабилизационной миссии.

Украина рассчитывает на размещение в Донбассе стабилизационной миротворческой миссии ООН. Об этом в интервью ZN.UA сообщил постоянный представитель Украины при ООН Ю. Сергеев (<http://korrespondent.net/ukraine/3515979-ukrayna-dohovaryvaetsia-s-oon-o-rabote-stabylyzatsyonnoi-myssyy>).

«Исходя из проводимых сейчас консультаций, могу сказать, что это, скорее всего, может быть стабилизационная миссия», – сказал дипломат, отвечая на вопрос, на какой мандат миротворческой миссии ООН рассчитывает Киев. По его словам, консультации по этому вопросу начнутся после того, как в Украине разместится Офис поддержки ООН. «Когда офис начнет работать, очевидно, будет понятно, чего недостает. Не исключаю, что ситуация может повернуться так, что уже не будет необходимости ни в военном присутствии, ни в полицейском. Многие будут зависеть и от того, как мы согласуем наши совместные действия с ОБСЕ и ЕС, который, кстати, заинтересован в том, чтобы помочь нам, – отметил Ю. Сергеев. – «Уже само название миссии говорит о том, что она направляется с целью содействовать стабилизации ситуации. Это, в частности, подразумевает стабильное прекращение боевых столкновений, стабилизацию политической ситуации, что, в конечном счете, позволит провести прозрачные демократические выборы».

Напомним, ранее в МИД Украины заявили, что ряд стран ЕС готовы выделить миротворцев для миссии на Донбассе. Как сообщал Корреспондент.net, Украина заинтересована, чтобы миротворческий контингент на Донбассе был сформирован как миссия Европейского Союза.

В свою очередь, в так называемой ДНР заявляли, что развертывание миротворческой миссии ООН на Донбассе не предусмотрено минскими договоренностям и может поставить под угрозу процесс мирного урегулирования конфликта на Востоке Украины (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 18.05).

Содокладчики Парламентской ассамблеи Совета Европы по выполнению обязанностей и обязательств Украины М. Репс и Ж.-К. Миньон начали визит в Украину, который продлится до 22 мая. Об этом говорится в сообщении пресс-службы ПАСЕ (<http://korrespondent.net/ukraine/3516712-sodokladchyky-pase-prybyly-v-ukraynu-otsenyvat-khod-reform>).

В рамках визита они оценят политическую обстановку в стране, ход конституционной реформы и реформы правоохранительных структур, ход децентрализации, а также ситуацию в регионах.

Ожидается, что в рамках визита будут проведены встречи с Президентом Украины, Премьер-министром, спикером парламента, министром внутренних дел и руководителями рабочих групп Конституционной Комиссии.

Кроме того, М. Репс и Ж.-К. Миньон примут участие в круглых столах в Днепропетровске и Харькове и встретятся с местными властями (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 19.05).

Указания Президента Украины П. Порошенко представителю Киева в подгруппе по политическим вопросам В. Горбулину являются неприемлемыми. Об этом заявил представитель самопровозглашенной ДНР на переговорах в Минске Д. Пушилин.

«Давая наставления В. Горбулину о возможности обсуждения выборов только после прекращения огня и отвода техники, при том что ОБСЕ практически каждый день фиксирует обстрел донецкого аэропорта и Широкино со стороны Украины, П. Порошенко фактически заводит переговорный процесс в тупик», – подчеркнул он.

Д. Пушилин также призвал П. Порошенко воздержаться от агрессивных заявлений в отношении Донбасса. «Если Президент Украины действительно привержен минским соглашениям, как он регулярно заявляет для Европы, то ему следует воздержаться от заявлений о силовом захвате аэропорта, воздержаться от потакания действиям Москаля и Луценко, которые ужесточили экономическую блокаду вопреки комплексу мер от 12 февраля, и приступить к конкретным действиям вместо слов», – сказал он.

Напомним, П. Порошенко на совещании со своими представителями в подгруппах трехсторонней контактной группы в Минске заявил, что следует положить конец проникновению на территорию Донбасса тяжелого вооружения и боевиков со стороны РФ. По его словам, только после этого можно говорить о проведении местных выборов на Донбассе (*Минпром* (<http://minprom.ua>). – 2015. – 18.05).

Заместитель госсекретаря США В. Нуланд заявила, что на встрече в МИД РФ обсудили вопрос проведения выборов на Донбассе. Об этом она сообщила в понедельник, 18 мая, во время визита в Москву.

«На встрече с Рябковым (заместитель главы МИД РФ С. Рябков. – Прим. ред.) и Карасиным (замглавы МИД РФ Г. Карасин. – Прим. ред.) обсуждались вопросы проведения выборов на Донбассе и соблюдения режима прекращения огня», – отметила В. Нуланд.

В. Нуланд также заявила, что США не являются участником минского процесса по Украине, но будут стремиться влиять на ход выполнения договоренностей (*Главком* (<http://glavcom.ua>). – 2015. – 18.05).

15 мая 2015 г. Конгресс США преодолел вето президента Обамы на оборонный бюджет, который теперь будет составлять около 612 млрд дол. США. Новый бюджет включает в себя требование вооружить украинские силы, сражающиеся с пророссийскими сепаратистами на сумму в несколько сот миллионов долларов оборонительным вооружением.

Кроме того, увеличены ассигнования на закупку современных вооружений. По словам аналитиков, Конгресс дал зеленый свет новейшим программам вооружений, которые включают истребители поколения 5++, представляющие собой беспилотные высокотехнологические дроны, а также продолжение работ по системе «глобальный удар» – высокоскоростных ракетах, способных достичь любую точку земного шара в течении 15–20 мин.

Также создан особый резервный фонд для ведения возможных военных действий за пределами США. Отдельной строкой прописаны НИОКР в области современных технологий (*Украинская зерновая ассоциация* (<http://uga-port.org.ua/novosti/ukraina/kongress-oboshel-veto-obamy-i-povtorno-vklyuchil-punkt-o-vooruzhenii-ukrainy-i-voenn>). – 2015. – 17.05).

В Пентагоне рассматривают все варианты военной помощи Украине, ни один из них не исключается. Об этом заявила заместитель помощника министра обороны США по вопросам России, Украины и Евразии Э. Фаркас, передает «Голос Америки» (<http://korrespondent.net/world/3516294-pentahon-hotov-k-luiboi-voennoi-pomoschy-ukrayne-smy>).

«Мы находимся на постоянной связи через наше Посольство в Киеве с украинским военным руководством и с политическим руководством Украины. Мы всегда в курсе приоритетов и потребностей. В Вашингтоне мы оцениваем, какую именно помощь мы можем оказать. Министр обороны лично участвует в этом процессе, и я могу вас заверить, что рассматриваются все варианты относительно предоставления Украине оружия», – сказала Э. Фаркас.

По ее словам, Пентагон работает для того, чтобы вернуть Россию к исполнению минских договоренностей. «Большая часть нашей стратегии – предоставление Украине поддержки. Министерство обороны США уже предоставило почти 200 млн дол. помощи для обеспечения безопасности в Украине. Она поступила для Вооруженных сил Украины и пограничной службы. Речь идет о форме, бронированных машинах, противоминных радаров, медицинских вещах, обучении... Мы продолжаем оказывать помощь, потому что взяли на себя это обязательство», – отметила Э. Фаркас (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 18.05).

Польша является важным и старым партнером Украины, «но не настолько, чтобы отправлять польских солдат на Донбасс», заявил

президент Польши Б. Коморовский во время дебатов кандидатов на пост президента Польши Б. Коморовского и А. Дуды (<http://korrespondent.net/world/worldabus/3516307-komorovskyi-polsha-partner-ukrayny-no-otpravliat-soldat-ne-budet>).

В то же время Б. Коморовский отметил, что вопрос ситуации в Украине является ключевым для безопасности Польши: «Мы не можем быть более украинскими, чем сами украинцы, но можем помогать Украине сохранять свою независимость, поскольку это лежит в сфере интересов Польши.

Польша последовательно использует свои возможности, которыми обладает как член Евросоюза. Тот, кто желает Украине добра, должен поддерживать позицию Польши в ЕС. Согласие по вопросам внешней политики – это и есть ее успех».

По его словам, Польша будет продолжать поддерживать Украину, прежде всего в вопросе реформ органов местного самоуправления и в сфере украинской обороноспособности (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>)). – 2015. – 18.05).

В Москве не видят смысла участия США в «нормандской четверке».

В Министерстве иностранных дел России заявили, что подвижек в позиции и риторике США в отношении Украины нет, поэтому смысла в подключении американцев к «нормандскому формату» не видят. Об этом заявил заместитель главы МИД РФ С. Рябков, передает «Российская газета» (<http://korrespondent.net/world/russia/3515871-v-moskve-ne-vydiat-smysla-uchastyia-ssha-v-normandskoi-chetverke>).

«Мы, разумеется, каждый контакт с американскими коллегами используем для того, чтобы побуждать их к отказу от деструктивной риторики, а самое главное, к корректировке политики в украинском направлении. Было бы преувеличением сказать, что достигнуты нужные результаты», – заявил С. Рябков.

Он отметил, что в Москве считают, что только прямой диалог между Киевом и «народными республиками» может привести к стабилизации и урегулирования ситуации на Донбассе.

С. Рябков также заявил, что в ходе общения представители США проявляли интерес не только к «нормандскому формату», но и к контактной группе по Украине. «Стремление американской стороны присоединиться к работе в этих форматах я фиксировал давно, но мы не видим резона и смысла в этом. Поэтому вопрос остается риторическим, сейчас в этой плоскости так ситуация не смотрится», – заключил представитель МИД РФ.

Напомним, 24 апреля сообщалось, что Киев выступил за участие США в переговорах в «нормандском формате».

Напомним, 13 мая ДНР и ЛНР предложили свои варианты реформы Конституции Украины и проведения местных выборов на подконтрольных им территориях.

Ранее спикер парламента В. Гройсман заявлял, что обсуждать

изменения в Конституцию будут только с законно выбранными представителями Донбасса.

Отметим, что изменения в Конституцию Украины были одним из условий минских договоренностей по урегулированию ситуации на Донбассе (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 18.05).

Миссия ОБСЕ констатирует отсутствие тяжелого вооружения на подконтрольных украинским властям местах дислокации.

Специальная мониторинговая миссия Организации по безопасности и сотрудничеству в Европе (ОБСЕ) констатирует отсутствие тяжелого вооружения на местах дислокации, подконтрольных украинским властям. Об этом говорится в отчете, распространенном пресс-службой миссии ОБСЕ (<http://korrespondent.net/ukraine/3516748-obse-ukrayna-otvela-tiazheloe-vooruzhenye-yz-donbassa>).

«Миссия также вновь посетила шесть контролируемых государством областей, где хранится тяжелое оружие. Во время своих поездок миссия отметила, что некоторые из тяжелых вооружений, ранее записанных миссией, отсутствовали, а именно семь гаубиц 2А65 (152 мм “Мста-Б”) на одной позиции и три РСЗО (122мм “Град”)», – сказано в нем.

Сообщается, что все ранее записанное оружие присутствовало на остальных пяти позициях.

Как ранее сообщал *Корреспондент.net*, представители ОБСЕ сообщали, что на линии соприкосновения сохраняется техника как украинских военных, так и сепаратистов, что нарушает минские соглашения (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 19.05).

Силы АТО и боевики ДНР/ЛНР нарушают перемирие, отмечают ОБСЕ.

Миссия Организации по безопасности и сотрудничеству в Европе продолжает фиксировать нарушения режима прекращения огня вблизи поселка Широкино, донецкого аэропорта и Луганска. Об этом говорится в очередном отчете миссии.

Наблюдатели отмечают, что ситуация вокруг Широкино остается напряженной, но при этом количество обстрелов уменьшилось и только в двух случаях зафиксированы обстрелы из автоматического гранатомета и с применением 82-миллиметрового миномета.

Несмотря на заявления конфликтующих сторон о завершении отвода тяжелого вооружения, наблюдатели ОБСЕ отмечают дальнейшее движение оружия в районах, указанных в минских соглашениях – на обеих сторонах линии фронта. В частности, в зоне северо-восточнее Мариуполя, контролируемой украинским правительством, зафиксированы восемь танков и еще 10 танков замечены на территории, контролируемой ДНР.

Ранее советник Президента Украины Ю. Бирюков сообщил, что силы

АТО вывели из Артемовска 1900 ед. тяжелой бронетехники, присутствие которых в 40-километровой прифронтовой зоне противоречит минским соглашениям. По мнению боевиков ДНР, наличие этой ударной группировки в Артемовске доказывало намерение сил АТО наступать на Донецк (*Минпром* (<http://minprom.ua>). – 2015. – 17.05).

Батальон «Донбасс» вышел из Широкино. Об этом в своем Facebook сообщил С. Семенченко. «На следующие пять дней его сменил “Азов”. В активе отраженный броневик и пять спокойных дней для Мариуполя. В пассиве – ничего», – добавил он (<http://korrespondent.net/ukraine/3516016-semenchenko-donbass-vyshel-yz-shyroki-no>).

Как ранее сообщалось, сейчас в районе Мариуполя и Широкино повторяется старый шаблон захвата территорий. Об этом заявил главнокомандующий союзных сил НАТО в Европе Ф. Бридлав. По его словам, сепаратисты пользуются объявлением прекращения огня, чтобы развить свои силы перед новым наступлением. Напомним, ситуация в районе Широкино остается напряженной, стороны обвиняют друг друга в обстрелах (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 17.05).

Задержанные в Луганской области российские диверсанты не подлежат обмену. Об этом заявил глава СБУ В. Наливайченко.

«Их ждет уголовная ответственность, с ними работают следователи. Они должны ответить по ст. 258 Уголовного кодекса – террористическая деятельность и террористические преступления», – сказал он. По его словам, в ближайшее время, возможно, будет получено разрешение Президента на представление «убедительных доказательств, что именно граждане РФ, военнослужащие РФ в Луганской области совершали теракты». Также глава СБУ отметил, что задержанные подтвердили, что они действительно являются военнослужащими РФ, которые входят в состав террористической группы, прибывшей в Украину с целью совершения терактов против мирного населения, а также против личного состава сил АТО.

В. Наливайченко напомнил, что указанные российские диверсанты при задержании убили украинского военнослужащего и ранили офицеров СБУ, которые вместе с военными задерживали эту террористическую группу (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2015. – 18.05).

В понедельник, 18 мая, в ходе общения пресс-секретаря президента РФ Д. Пескова с журналистами была затронута тема задержания украинской стороной в районе населенного пункта Счастье двух российских военнослужащих.

По словам пресс-секретаря В. Путина, в Кремле не намерены проверять «слухи» о задержании 17 мая в Донбассе российских военнослужащих. По

словам Д. Пескова, «военных РФ на Донбассе не было и нет», а вопрос о задержании российских армейских спецназовцев нужно адресовать не в Кремль, а в Минобороны (*Цензор.нет* (<http://censor.net.ua/n336575>). – 2015. – 18.05).

Министерство обороны России призвало Киев освободить задержанных Службой безопасности Украины двух военных, которых обвиняют в терроризме. Об этом сообщает ТАСС со ссылкой на официального представителя ведомства генерал-майора И. Конашенкова.

«Рассчитываем на благоразумие украинского руководства и скорейшее освобождение Александра Александрова и Евгения Ерофеева, – подчеркнул генерал. – Захваченные СБУ в Луганской области граждане России Александр Александров и Евгений Ерофеев на момент своего задержания 17 мая не являлись действующими военнослужащими Вооруженных сил России».

Кроме того, И. Конашенков добавил, что задержанные мужчины действительно проходили службу в России и имеют военную подготовку (*Главком* (<http://glavcom.ua/news/294590.html>). – 2015. – 18.05).

18 мая в Киеве на майдане Незалежности прошла акция памяти жертв депортации крымских татар.

Траурный митинг прошел с участием лидеров и активистов национального движения крымских татар, сообщает радио «Свобода».

18 мая, в День памяти жертв депортации крымскотатарского народа из Крыма, в Украине и за рубежом был запланирован ряд памятных мероприятий к 71-й годовщине этой трагической даты.

Такие мероприятия прошли и в других украинских городах.

Так, в Волынской области состоялся митинг-реквием, посвященный Дню скорби и памяти жертв депортации крымских татар с полу острова. В Луцке представители власти и общественности города на Замковой площади минутой молчания почтили погибших во время упомянутых событий и возложили цветы к памятному знаку, а в Сумах в рамках мероприятий, посвященных Дню скорби и памяти жертв депортации крымских татар с полуострова, на майдане Независимости, возле здания городского совета подняли флаг крымскотатарского народа.

Справка. 18 мая – День памяти жертв депортации крымскотатарского народа из Крыма. В этот день в 1944 г. в Среднюю Азию с полуострова был отправлен первый эшелон крымских татар. Всего были депортированы более 180 тыс. человек (*Главком* (<http://glavcom.ua/news/294580.html>). – 2015. – 18.05).

Права крымскотатарского народа Украина должна надежно

законодательно закрепить. Это подчеркнула 18 мая верховный комиссар ОБСЕ по вопросам национальных меньшинств Т. Астрид во время вечера-реквиема в Национальной опере Украины по случаю 71-й годовщины со дня депортации крымских татар.

«Я призываю Украину предпринять следующие шаги и принять необходимую законодательную базу для того, чтобы надежно закрепить права крымскотатарского народа. Моя институция уже давно настаивала на принятии закона о восстановлении прав лиц, депортированных по национальному признаку. Я также давала рекомендации относительно закона, устанавливающего права коренных народов Крыма и их представительский орган. Я надеюсь, что он будет вскоре принят, он будет включать активные права участия для крымских татар, что проложит путь для ратификации конвенции Международной организации труда № 169», – подчеркнула Т. Астрид.

Что касается других важных мер, то, по ее словам, они должны включать поддержку крымских татар, которые вместе с украинцами и представителями других групп были вынуждены покинуть Крым ради собственной безопасности. Эти общины нуждаются в немедленной поддержке ради их экономического выживания, образования их детей и сохранения их культуры.

«Хотя я боюсь, что впереди у крымских татар еще более тяжелые времена, я тем не менее надеюсь, что в будущем мы сможем отмечать эти даты снова в Крыму», – подчеркнула верховный комиссар ОБСЕ (*Главком* (<http://glavcom.ua/news/294568.html>). – 2015. – 18.05).

Приняв законы о декоммунизации, нынешняя украинская власть в очередной раз доказала, что мир и согласие в обществе интересуют ее меньше всего. Об этом говорится в распространенном заявлении Оппозиционного блока.

«Вместо того чтобы делать все для преодоления вражды и ненависти, нахождения путей к примирению и сохранению тысячи жизней, чиновники продолжают политические игры, пытаются причесать всех людей под одну гребенку, силой навязывая единомыслие, – подчеркивают в оппозиции. – Оппозиционный блок не раз заявлял: сплочение общества в чрезвычайных условиях военного конфликта – ключевая задача власти. Люди устали от войны и ненависти, они ждут, когда политики, ответственные за ситуацию в стране, наконец поведут их к миру. Вместо этого им подсовывают, по сути, преступные решения, раскалывающие страну на части».

Оппозиционный блок считает, что осуждение и преследование людей за взгляды и убеждения создает почву для диктатуры и расцвета нового тоталитаризма в Украине.

Оппозиционный блок решительно протестует против закона о декоммунизации и разворачивает общенациональную кампанию протеста против угрозы националистической диктатуры со стороны коалиции войны.

«Мы призываем местные громады выступить с протестом против законов о декоммунизации, и обратиться с коллективным протестом к Верховной Раде и Президенту Украины, требуя их отмены. Мы также обратимся в Конституционный Суд Украины для отмены этих законов как нарушающих базовые принципы демократии и конституционного строя нашей страны. Мы требуем соблюдения демократических принципов, в первую очередь гражданских свобод, права свободно высказывать свои взгляды и убеждения для каждого гражданина Украины», – резюмировали в оппозиции (*Минпром* (<http://minprom.ua>). – 2015. – 18.05).

Строительные компании Киева просят П. Порошенко защитить отрасль от уничтожения.

Столичные градостроители обратились к Президенту Украины П. Порошенко и спикеру Верховной Рады В. Гройсману с открытым письмом, в котором просят защитить строительный бизнес, над которым, по их мнению, нависла угроза уничтожения.

Обращение подписали представители нескольких десятков компаний, среди которых крупнейшие игроки рынка: «Киевгорстрой», «Укрбуд», «Интергал-буд», «Житлоинвестбуд-УКБ», UDP, KAN Development и др.

В обращении сообщается, что застройщики обеспокоены попытками «протащить через высший законодательный орган страны законопроект № 2629, который фактически останавливает строительство жилья в Киеве и противоречит нормам действующей Конституции, положениям законов Украины в градостроительной деятельности и полностью перечеркивает действие существующих нормативов в строительстве».

По мнению представителей компаний, антиконституционный закон затронет интересы 120 тыс. киевлян, которые ждут своих квартир, а 200 строек превратятся в новые «элита-центры». Все это приведет к обострению социальной напряженности в обществе.

Строители просят власть обеспечить «взвешенный подход при рассмотрении подобных инициатив и принять меры для того, чтобы исключить внесение в Верховную Раду Украины законопроектов, содержащих угрозу экономической безопасности страны, противоречащих Конституции Украины и откровенно направленные против граждан Украины и их конституционных прав».

Напомним, что в последнее время вокруг нескольких столичных строек разгорелись скандалы: активисты и депутаты говорят, что они незаконны. Застройщики же утверждают, что документы в порядке и митинги заказные, а милиция, в свою очередь, фиксирует на силовых акциях одних и тех же участников (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2015. – 18.05).

ЕКОНОМІКА

У п'ятницю, 15 травня 2015 р., відбулося підписання двосторонньої угоди про валютний своп між Національним банком України та Народним банком Китаю. Про це йдеться в повідомленні Нацбанку на сторінці в Facebook.

Як зазначається, нова угода терміном на три роки набере чинності з 23 червня 2015 р. Водночас втратить чинність угода між Національним банком України та Народним банком Китаю, укладена у 2012 р.

«Ця угода є надзвичайно важливою для наших країн – стратегічних партнерів та сприятиме економічному розвитку обох держав», – зауважила В. Гонтарева.

За її словами, кошти, отримані за угодою, можуть бути використані на фінансування торгових операцій і прямих інвестицій між двома країнами.

Вона додала, що практичне втілення домовленостей про валютний своп дає змогу зменшити тиск на валютний курс з боку імпортерів і допомагає в стабілізації вітчизняного грошово-кредитного ринку.

Як відомо, валютний своп – це взаємна угода щодо обміну валют (*Економічна правда (<http://www.epravda.com.ua>). – 2015. – 15.05*).

У НБУ оптимистичные планы на гривню.

На сьогоднішній день не передбачається послаблення гривни, а, наоборот, існують тенденції по її подальшому усилению. Об этом журналистам в Варшаве во время Международного форума «День украинского бизнеса» заявил заместитель председателя НБУ В. Рашкован, передает собственный корреспондент «Укринформа» в РП.

«Сегодня не ожидается дальнейшее падение гривни. Напротив, сегодня все указывает на ее возможное дальнейшее усиление», – подчеркнул он.

В. Рашкован подчеркнул, что ситуация на валютном рынке является сбалансированной и наблюдается улучшение ожиданий экономических агентов: «В первую очередь это касается домашних хозяйств, а также предприятий, особенно тех, которые занимаются экспортом за границу. Рынок сегодня начинает расти, и мы это видим: растут обороты, увеличивается предложение валюты».

Он констатировал, что ситуация на сегодняшний день «вселяет сдержанный оптимизм на валютном рынке и в целом в банковской системе» (*Главное (<http://glavnoe.ua/news/n226077>). – 2015. – 14.05*).

Торговый баланс Украины в начале года вышел в плюс.

Профицит внешнеторгового баланса Украины по итогам I квартала 2015 г. составил 1,193 млрд дол., что на 11,9 % больше профицита по итогам

аналогичного периода прошлого года, сообщается на сайте Госслужбы статистики.

По информации Госстата, данные приводятся без учета временно оккупированной территории Автономной Республики Крым и Севастополя, а также части зоны проведения АТО.

Ранее сообщалось, что дефицит внешней торговли Украины сократился в семь раз. Так, негативное сальдо внешнеторгового баланса Украины в январе 2015 г. составило 25,1 млн дол. по сравнению с 183,1 млн дол. в январе прошлого года (*Утро.UA (www.utro.ua)*. – 2015. – 18.05).

Средства Фонда гарантирования вкладов возросли на 13 %. Участниками фонда на 1 мая являются 143 банка.

Аккумулированные Фондом гарантирования вкладов физических лиц средства в апреле 2015 г. возросли на 13 % – до 18,2 млрд грн. Об этом сообщает пресс-служба фонда. Согласно сообщению, за январь – апрель сумма средств фонда увеличилась на 7,9 %. Государственным бюджетом Украины на 2015 год пока предусмотрено финансирование фонда в размере 20 млрд грн. При необходимости финансирование может быть увеличено (*Минфин.com.ua (http://minfin.com.ua)*. – 2015. – 18.05).

По состоянию на 18 мая профинансировано 15,4 млрд грн пенсионных выплат, что составляет 75,1 % от месячной потребности средств. Почтовые отделения обеспечены необходимыми средствами для выплаты пенсий по 20 мая, банковские учреждения – по 19 мая включительно (*Електронні Вісті (http://elvisti.com)*. – 2015. – 18.05).

«Нефтегаз Украины» 14 мая перечислил «Газпрому» еще 32 млн дол. в виде предоплаты за поставки российского газа. Об этом сообщили в пресс-службе госхолдинга в понедельник, 18 мая.

Таким образом, в мае госхолдинг перевел «Газпрому» за поставки газа 102 млн дол., в том числе 5 мая – 40 млн дол., 13 мая – 30 млн дол., 14 мая – 32 млн дол.

«Нефтегаз Украины» и «Газпром» 1 апреля подписали дополнительное соглашение к контракту на поставку газа, которое предусматривает продление действия ключевых элементов брюссельских договоренностей до конца июня 2015 г. В частности, этим техническим дополнением продлевается действие положений, касающихся механизма формирования цены, режима оплаты и отбора газа. Ожидаемая расчетная цена для «Нефтегаза» на II квартал составит 247,18 дол. за 1 тыс. куб. м.

Подписанное дополнение не оказывает влияния на правовые позиции сторон в арбитражном разбирательстве в Стокгольме.

В январе – апреле 2015 г. импорт газа в Украину составил

7,244 млрд куб. м, что на 17,2 % меньше, чем за аналогичный период 2014 г. (8,753 млрд куб. м). В том числе со стороны Словакии за четыре месяца было импортировано 4,386 млрд куб. м газа, Венгрии – 0,345 млрд куб. м, Польши – 0,062 млрд куб. м, России – 2,451 млрд куб. м.

В период с 1 по 16 мая импорт российского газа составил еще 339,2 млн куб. м.

По данным Госстата, Украина в 2014 г. импортировала из России и Европы 19 млрд 465,95 млн куб. м газа на 5 млрд 694,636 млн дол., в том числе из Европы – 5 млрд 16,095 млн куб. м на 1 млрд 754,516 млн дол., из России – 14 млрд 449,855 млн куб. м на 3 млрд 940,119 млн дол. (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 18.05).

Потребление газа населением Украины в случае внедрения энергоэффективных технологий может сократиться на 30 % в течение трех лет. Об этом в ходе инвестиционной конференции сообщил директор по развитию бизнеса НАК «Нефтегаз Украины» Ю. Витренко.

Если смотреть на тенденцию, мы становимся менее энергоэффективными, потому что инфраструктура становится все более и более устарелой и небольшие проекты, которые есть везде, они в принципе не способны изменить эту тенденцию. Поэтому наша задача как раз полностью повернуть вспять эту тенденцию. И сделать что-то, что позволит Украине снизить потребление населения как минимум на 30 % на протяжении последующих трех лет. Мы сейчас приводим к знаменателю эти планы, будем подавать их правительству и в Совет национальных реформ и будем надеяться, что где-то в июне, если правительство и совет утвердят эту программу, мы сможем рассказать больше деталей», – рассказал Ю. Витренко.

По словам Ю. Витренко солнечная энергетика может стать важным источником энергии в Украине (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2015. – 16.05).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ

СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Менеджмент чотирьох банків вкрав 6 млрд грн «рефінансу», зазначає СБУ.

Співробітники Служби безпеки України спільно з Генеральною прокуратурою за останній час викрили факти розкрадання менеджментом чотирьох українських банків близько 6 млрд грн коштів рефінансування Нацбанку. Про це повідомляє прес-служба СБУ.

Як зазначається, найбільшу суму розтрата коштів НБУ в розмірі

4,3 млрд здійснили службові особи однієї з цих банківських установ. «Встановлено, що посадові особи банків задіяли кілька шахрайських схем для розкрадання грошей. Зокрема, всупереч умовам отримання рефінансування, менеджмент банківських установ для виведення коштів кредитував підконтрольні та фактично збанкрутілі комерційні структури і скуповував на гроші Нацбанку “сміттєві” цінні папери», – ідеться в повідомленні.

Крім того, зловмисники використовували махінації із заставною нерухомістю, протиправно виводячи її з активів банків (*Європейська правда* (www.epravda.com.ua). – 2015. – 18.05).

Кредиторы Украины не хотят менять условия реструктуризации.

Комитет частных кредиторов Украины, объединяющий держателей ее облигаций на сумму 8,9 млрд дол., настаивает на переговорах о реструктуризации ценных бумаг страны в рамках направленного Министерству финансов предложения, сообщается в письме комитета, которым располагает агентство «Интерфакс-Украина» (<http://korrespondent.net/business/economics/3516544-kredytory-ukrayny-ne-khotiat-meniat-uslovyia-restrukturyzatsyy>).

Держатели ценных бумаг отмечают, что их предложение соответствует целям Минфина, предоставляя прочную основу для восстановления экономики Украины, и в то же время не предусматривает списание основной суммы долга. «Комитет в прошлом месяце предоставил краткое описание согласованной реструктуризации, а 9 мая – ее детальный план. Комитет не видит причин, почему сразу же не началось предметное обсуждение этого важного вопроса», – говорится в сообщении.

Держатели еврооблигаций рады стремлению Минфина ускорить переговорный процесс и надеются, что он, таким образом, пойдет более конструктивно.

Они сообщают, что Комитет кредиторов был сформирован на запрос министерства и состоит из фондов, управляемых или представляемых BTG Pactual Europe LLP, Franklin Advisers Inc., TCW Investment Management Company и T. Rowe Price Associates, Inc. Кроме того, комитет постоянно контактирует с другими держателями украинских еврооблигаций. Вместе с участниками комитета они владеют более 10 млрд дол. украинского долга.

Ранее сообщалось, что внешние кредиторы готовы пойти на компромисс по реструктуризации, но списывать Киеву основной долг по-прежнему отказываются.

Напомним, по словам Н. Яреско, Украина может не получить второй транш МВФ, если не достигнет соглашения с кредиторами о реструктуризации госдолга до начала очередного пересмотра программы МВФ – к концу мая.

Общая сумма кредитования экономики Украины на четыре года составляет 17,5 млрд дол. Первый транш в размере 5 млрд дол. Украина

получила 13 марта. Все последующие транши могут быть получены по результатам отчетов итоговых оценочных миссий МВФ (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 18.05).

Из-за девальвации прямые инвестиции в Украину снизились на 10 %.

Объем прямых иностранных инвестиций в Украине в виде акционерного капитала на 1 апреля 2015 г. составили 41,07 млрд дол., что на 4,65 млрд дол., или 10,2 % меньше, чем на начало года, сообщила Государственная служба статистики.

Госстат отмечает, что нерезиденты в I квартале вложили 0,35 млрд дол. и одновременно изъяли 0,22 млрд дол., однако негативная курсовая разница составила 4,73 млрд дол. (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 15.05).

Доля теневой экономики в Украине за 2014 г. увеличилась с 35 до 42 % ВВП, что является рекордным показателем с 2007 г. Об этом говорится в исследовании Министерства экономического развития и торговли «Тенденции теневой экономики в 2014 году».

«Возникновение военного конфликта на территории Украины, финансовая дестабилизация, рост панических настроений и усиление административного давления привели к формированию беспрецедентно высокого уровня теневой экономики в 2014 г. – 42 % от объема официального ВВП (по сравнению с 2013 г. увеличение на 7 п. п.)», – отмечается в исследовании.

При этом, как отмечает министерство, по итогам 2014 г. все методы подсчета доли теневой экономики показали ее рост по сравнению с 2013 г.

Так, «электрический» метод, основанный на сравнении прироста потребления электроэнергии с приростом ВВП, показал рост доли теневой экономики с 30 до 39 % ВВП, монетарный метод – с 24 до 32 %, метод «затраты населения – розничный товарооборот» – с 50 до 57 %, метод убыточности предприятий – с 29 до 34 %.

Минэкономики подчеркивает, что минимизировать или устранить теневой сегмент невозможно исключительно административными мерами, потому политика детенизации должна базироваться на стимулировании к ведению легального бизнеса, а также на формировании доверия общества к действиям властей (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 16.05).

У квітні 2015 р. порівняно із квітнем минулого року падіння промислового виробництва в Україні прискорилося до 21,7 %. Про це йдеться в повідомленні Держстату.

Згідно з даними Держстату, порівняно з попереднім місяцем падіння промвиробництва становило 2 %. За підсумками січня – квітня 2015 р.

промислове виробництво скоротилося на 21,5 %. «У добувній промисловості та розробленні кар'єрів порівняно з січнем – квітнем 2014 р. падіння промвиробництва становило 26,7 %, переробній – 20,4 %, постачанні і розподіленні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – 15,4 %», – ідеться в повідомленні.

Дані наведено без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, Севастополя та частини зони проведення антитерористичної операції.

Як повідомлялося, у березні 2015 р. порівняно з аналогічним періодом 2014 р. промислове виробництво в Україні скоротилося на 21,5 %.

Нагадаємо, у 2014 р. промислове виробництво в Україні скоротилося на 10,7 %.

Як відомо, у 2013 р. промислове виробництво скоротилося на 4,7 % порівняно із 2012 р.

У 2012 р. порівняно із 2011 р. промвиробництво скоротилося на 1,8 % (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2015. – 18.05*).

Українські металурги за квартал втратили 21 млрд грн.

Металургійна галузь України, за попередніми даними, за підсумками січня – березня збільшила збитки на 65,3 %, або на 8,3 млрд грн, порівняно з I кварталом 2014 р., – до 21 млрд грн. Про це УНІАН повідомили в об'єднанні металургійних підприємств «Металургпром».

«Фінансовий результат від операційної діяльності становив 6,5 млрд грн проти (-) 1,5 млрд грн у I кварталі 2014 р., але через втрати від курсової різниці (при переоцінці валютних позикових коштів і відсотків за ними) отримано від'ємний фінансовий результат до оподаткування», – ідеться в повідомленні «Металургпрому».

За даними об'єднання, чистий дохід від реалізації металургійної продукції за вказаний період збільшився на 21 %, або на 7,6 млрд грн, і становив 43,7 млрд грн.

Як повідомлялося, металургійна галузь України, за підсумками 2014 р. збільшила збитки (від'ємний фінансовий результат до оподаткування) порівняно з 2013 р. на 84,4 %, або на 10,3 млрд грн, – до 22,5 млрд грн (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2015. – 18.05*).

Поголів'я великої рогатої худоби в Україні за останні 25 років скоротилося в 6,4 раза – із 25,2 млн до 3,9 млн голів. Це дані Держстатистики.

Така ж ситуація і з кількістю свиней, за вказаний період вона зменшилася у 2,7 раза – із 20 млн до 7,3 млн. Крім того, овеча та козина отара за чверть століття скоротилася майже в 7 разів – із 9 млн до 1,3 млн голів.

З птицею ситуація цікавіша: з 1990 до 2001 р. поголів'я зменшилося вдвічі – із 255,1 млн до 123 млн. Уже із 2002 і по 2015 р. умовний пташиний

двір тільки збільшувався – до 214,1 млн голів. Тому загальне падіння за весь період в Україні – лише 16,4 % (*Реформи промовляють самі за себе // Сільські вісті (<http://www.silskivisti.kiev.ua/19245/index.php>). – 2015. – 14.05).*

Fitch снизило рейтинг «Укрзалізниці» до дефолтного уровня.

Международное рейтинговое агентство Fitch Ratings понизило рейтинг дефолта эмитента (РДЭ) по обязательствам в национальной валюте Государственной администрации железнодорожного транспорта Украина («Укрзалізняця») до «RD» (restricted default) с «ССС», сообщается в пресс-релизе агентства в пятницу, 15 мая.

Агентство, кроме того, понизило до уровня «С» с «СС» долгосрочный РДЭ в иностранной валюте и долгосрочный рейтинг еврооблигаций специализированного финансового учреждения Shortline Plc на 500 млн дол., представляющих собой участие в кредите, поручителем по которым является «Укрзалізняця».

Понижение РДЭ в национальной валюте обусловлено объявлением администрацией о том, что по состоянию на 12 мая она не смогла провести выплаты по основной сумме долга по некоторым двусторонним кредитным соглашениям с украинскими кредиторами. Это, в свою очередь, привело к срабатыванию положения о перекрестном дефолте по еврооблигациям на 500 млн дол., что может привести к досрочному погашению всей суммы долга по указанным ценным бумагам.

Понижение РДЭ в иностранной валюте до уровня «С» (означающего, что дефолт является близким или неизбежным) обусловлено объявлением компанией о переговорах с кредиторами по реструктуризации ее внутреннего и внешнего долга. «Предстоящая реструктуризация может привести к существенному ухудшению условий (включая удлинение сроков погашения) относительно первоначальных контрактных условий по финансовым обязательствам компании», – считают в Fitch.

Рейтинг облигаций Shortline Plc остается на одном уровне с долгосрочным РДЭ «Укрзалізняці» в иностранной валюте.

Напомним, государственная «Укрзалізняця», объединяющая все железные дороги страны, уведомила кредиторов о факте наступления технического дефолта по выплате основной суммы долга по ряду долговых обязательств, кросс-дефолта по еврооблигациям на 500 млн дол. и заявила о планах реструктуризации внутреннего и внешнего долга частному сектору на сумму около 32 млрд грн (*Минфин.com.ua (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 16.05).*

У квітні 2015 р. офіційний рівень безробіття в Україні знизився до 1,8 %, порівняно з 1,9 % в березні. Про це йдеться в повідомленні Державної служби статистики.

Згідно з даними Держстату, станом на 1 квітня 2015 р. в Україні зареєстровано 486,4 тис. безробітних, з яких 374,7 тис. отримують допомогу по безробіттю.

Як зазначається, середній розмір допомоги за місяць становить 1,196 тис. грн.

Дані наведено без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м. Севастополь (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2015. – 18.05).

Товарооборот України с Росією в I кварталі 2015 г. снизился на 63 %. Об этом сообщает Государственная служба статистики Украины, пишет УНИАН.

Согласно данным Госстата, экспорт украинских товаров в Россию упал на 61,3 %, – до 1,04 млрд дол., против 2,7 млрд дол. за аналогичный период прошлого года. Импорт товаров из России сократился на 63,9 %, – до 1,4 млрд дол.

Тем не менее, Россия по-прежнему остается крупнейшим торговым партнером Украины – на нее пришлось 11,1 % экспортных поставок и 16 % импорта. Следующим по значимости экспортным рынком для Украины является Турция – 7,4 % экспорта, а импортными рынками – Китай и Германия, на которые пришлось 11,6 и 11,5 % соответственно.

Импорт российских товаров, по информации Госстата, в I квартале 2015 г. превысил экспорт товаров в России на 27,9 % (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 18.05).

Экс-министр финансов США посоветовал Украине готовиться к дефолту.

Бывший министр финансов США Л. Саммерс, занимавший этот пост при президенте Б. Клинтоне, на страницах британской газеты The Financial Times обращается к мировым кредиторам с призывом задуматься над реструктуризацией долгов Украины. При этом он отмечает, что Украина должна быть готова к объявлению дефолта (<http://korrespondent.net/world/worldabus/3516329-eks-mynustr-fynansov-ssha-posovetoval-ukrayne-hotovytsia-k-defoltu>).

Позиция автора выражена в заголовке «Ориентированная на реформы Украина заслуживает уменьшения долгов». Украина, по его мнению, сделала в сфере реформирования бюджетирования «за последние 12 месяцев гораздо больше, чем многие страны мира за последние 12 лет».

Однако долги, которые в значительной степени набрало предыдущее правительство, могут поставить под угрозу уже имеющиеся и грядущие достижения Киева. Обслуживание кредитов слишком затратно – так почему же не облегчить это бремя?

Против этого возражают кредиторы, делами которых ведает

американская инвестиционная компания Franklin Templeton, а также ряд управляющих инвестиционными фондами США, пишет Л. Саммерс.

Получается противоречивая ситуация: с одной стороны, МВФ думает о выделении Украине новых многомиллиардных траншей (это деньги западных налогоплательщиков), а с другой – западные фонды не хотят терять вложенные деньги. То есть фонды деньги терять не хотят, а налогоплательщикам фактически предлагается это сделать (учитывая нынешнюю платежеспособность киевских властей).

«При необходимости, Украина должна быть готова объявить дефолт и не выполнить свои обязательства, и в то же время международное сообщество должно дать понять, что оно будет продолжать оказывать поддержку Киеву. В контексте этих шагов у кредиторов остается мало выбора, кроме как принять экономическую реальность ситуации», – подчеркивает экс-глава Минфина США.

Напомним, ранее глава Минфина Н. Ярьсько заявила в интервью немецкому изданию Handelsblatt, что переговоры о реструктуризации части внешнего долга Украины «сложнее, чем ожидалось» (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 18.05).

Объем промпроизводства в США сократился.

Объем промпроизводства в США в апреле 2015 г. сократился на 0,3 % по сравнению с предыдущим месяцем. Об этом говорится в отчете Федеральной резервной системы, пишут Вести.ги.

Показатель снижается пять месяцев подряд. Экономисты, опрошенные агентством Bloomberg, не ожидали его изменения с мартовского уровня. При этом темпы падения промпроизводства в марте были пересмотрены с 0,6 до 0,3 %.

Объем производства в перерабатывающей промышленности (на нее приходится 75 % от общего объема промпроизводства) не изменился в прошлом месяце. Экономисты прогнозировали увеличение на 0,2 %. В марте показатель возрос на 0,3 %, а не на 0,1 %, как сообщалось ранее.

Слабый спрос на продукцию США на зарубежных рынках, во многом ввиду укрепившегося доллара, продолжает негативно влиять на объемы промышленного производства в США. Низкие цены на топливо вынуждают нефтегазовые компании активно сокращать деятельность, что также сказывается на промсекторе.

Объем выработки предприятий коммунального сектора в апреле упал на 1,3 % после падения на 5,4 % в предыдущем месяце.

Выпуск автомобилей и деталей к ним в прошлом месяце увеличился на 1,3 % после повышения на 4,3 % в марте. Без учета этого показателя объем производства в перерабатывающей отрасли США снизился на 0,1 %. На долю производственного сектора приходится порядка 12 % ВВП США (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 17.05).

Спад ВВП России в I квартале текущего года, по данным Росстата, составил 1,9 %. Это чуть лучше предварительной оценки Минэкономразвития (МЭР) – 2,2 %, обнародованной в конце апреля. Последний раз снижение квартального ВВП в годовом выражении было зафиксировано в IV квартале 2009 г. «Отрицательное влияние на динамику ВВП оказали сокращение объемов торговли, строительных работ и падение экспорта газа», – отмечало в своем мониторинге за январь – март 2015 г. ведомство А. Улюкаева.

Минэкономразвития ожидает усиления спада ВВП во II квартале, поясняя, что реальный сектор экономики дольше выходит из кризиса, чем финансовые рынки. По итогам же года прогнозирует спад на уровне 2,8 %.

Соответствующие иностранные консенсус-прогнозы выглядят заметно пессимистичнее. Так, Bloomberg, при нынешних ценах на нефть, дает цифру спада российского ВВП в 4 %, Европейский банк реконструкции и развития – 4,5 %. В январском исследовании Всемирного банка «Глобальные экономические перспективы» говорилось о вероятном снижении российского ВВП на 2,9 % по итогам 2015 г. Любопытно, что тогда нефть марки Brent стоила 46 дол. за баррель, а не 66, как сейчас (*Нефть России* (<http://www.oilru.com/news/461483>). – 2015. – 18.05).

Выход Греции из ЕС не несет экономических рисков.

Министр экономики Германии З. Габриэль назвал выход Греции из еврозоны опасным политическим прецедентом.

Как передает Die Welt, по словам министра, экономических рисков для еврозоны выход Греции не несет. «Выход Греции (из еврозоны) будет не экономически, но политически опасным. Когда первая страна уйдет, весь остальной мир будет смотреть на Европу по-другому. Никто больше не будет испытывать доверия к Европе, если мы развалимся при первом же крупном кризисе», – заявил министр.

Несмотря на такие риски, министр уверен, что предоставление очередного транша финансовой помощи возможно лишь в случае проведения в Греции необходимых реформ. «Мы не можем просто отправить туда деньги», – отметил он (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 18.05).